Dokumenteret med over 100
let verificerbare kilder.

Sandhed og Censur i Danmark

Casestudie af den danske regerings 11 eksempler på det russiske styres påvirkningsoperationer.

Gennemgang af information, der bliver underlagt censur og en straframme på op til 12 års fængsel.

Uafhængig research af
Jesper Larsen

Sammenfatning

Den danske regering har fremført en række skiftende argumenter for at stramme den danske spionageparagraf, så lovlige ytringer kriminaliseres med op til 12 års fængsel på baggrund af deres *motiv*.

Lovgivningen er en del af en række initiativer mod *ulovlig påvirkningsvirksomhed* fra fremmede stater, eksplicit nævnes Rusland.

Omdrejningspunktet er i alle henseender *russisk misinformation*, som regeringen påstår er en trussel mod Danmark med henvisning til Forsvarets Efterretningstjenestes Risikovurdering 2017.

Denne rapport dokumenterer, at ingen af regeringens argumenter er baseret på en solid, sober eller kritisk analyse, men på udokumenterede eller forkerte postulater fremført af medier, politikere og efterretningstjenester.

- Justitsministerens påstand om fremmed indblanding i det svenske rigsdagsvalg modsiges af svenske myndigheder og efterretningstjeneste.
- Forsvarets Efterretningstjenestes årlige risikovurdering for 2017 (og senere 2018) beskriver for første gang *russisk misinformation* som en trussel, uden nogen substantiel underbygning og med henvisninger til nyhedshistorier fra 2014.
- Forsvarsministeriets elleve eksempler på *det russiske styres påvirkningskampagner* er søgte eller forfalskninger produceret af EU's propagandaenhed, East StratCom task-forcen.

Der er intet belæg for at formode, at regeringen baserer sine initiativer på en analyse, mens det må omvendt må anses sandsynligt at regeringen har fundet eksempler til at legitimere sine initiativer. Eksemplerne er udvalgt efter hvad der populært er forstået som *sandt* i danske etablerede medier og offentligheden, til trods for de ikke underbygges af beviser eller dokumentation.

Initiativerne indeholder væsentlige indskrænkninger i borgers frihedsrettigheder og overfører magt til efterretningstjenester uden nogen demokratisk kontrol. Tjenesterne får således mulighed for at efterforske lovlige ytringer, den ikke bryder sig om, som en forbrydelse med straframme op til 12 års fængsel efter spionageparagraffen.

Regeringens eksempler på disinformation er derfor i sig selv en påvirkningskampagne mod den danske offentlighed, der skal legitimere regeringens tiltag.

Lovgivning og øvrige initiativer, som regeringen vil gennemføre, introducerer en *statslig sandhed*. Borgere der modsætter sig Statens narrativer bliver fremover registreret, undersøgt og undergravet.

Metoder og begrundelser er designet til at omgå den grundlovssikrede ytringsfrihed, men i øvrigt opnå samme resultat, statslig censur.

december 2018

Indholdsfortegnelse

Baggrund 1
Eksempel 1 – Malaysisk passagerfly, MH17 4
Eksempel 2 – Svensk/ukrainsk våbenhandel 11
Eksempel 3 – Lisa sagen fra Berlin 12
Eksempel 4 – Bombning af humanitær konvoj i Aleppo 13
Eksempel 5 – Amerikansk præsidentvalgkamp 15
Eksempel 6 – Tyske soldater voldtog litauisk pige 17
Eksempel 7 – Dyrebordel i København 19
Eksempel 8 – Fransk præsidentvalgkamp 23
Eksempel 9 – Novichok og Skripal 24
Eksempel 10 – Kemisk angreb i Douma 25
Eksempel 11 – Russisk tv-indslag om Bornholm 28
Om forfatteren til denne rapport 29

Rapporten er baseret på omfattende og verificerbart kildemateriale, der angives med forkortede online-henvisninger, for at lette manuelle indtastninger fra en papirversion.

Læseren opfordres til selv at kontrollere kilderne, særligt i lyset af, at hovedparten i forvejen har været dækket af danske etablerede medier, og læseren således kan have et forhåndskendskab til dem. I næsten alle tilfælde har mediedækningen været loyalt overfor det statslige narrativ.

Sonderingen mellem ordene ”misinformation” og ”desinformation” (disinformation) er en akademisk trend, som rapporten ikke forholder sig til. I nogle ”ekspertkredse” udbredes sonderingen. Forskellen er i grove træk:

- Misinformation er forkerte oplysninger, hvor der ikke foreligger et motiv om fejlinformation.
- Desinformation kan være korrekte oplysninger, der ønsker at give en *falsk* fremstilling af en sag.

Denne ordbrug baner vejen for en problematisering af, at *sandfærdige oplysninger*, kategoriseres som *falske* alene fordi de ikke understøtter et bestemt politisk- eller militært narrativ. Omvendt er danske mediers *forkerte oplysninger*, pr. definition ikke er politisk motiverede ifølge pressen selv, og derfor *ikke* er en trussel. For den normale borger, der ønsker at være informeret, er dette en vildledning.

Rapporten anvender derfor det mest mundrette ord, ”misinformation”, med mindre der citeres. Rapporten betragter ikke utilsigtede forkerte oplysninger i pressedækning som *misinformation*, men som *fejl*. Væsentlige fejl, der mod bedre vidende ikke rettes bliver *misinformation*.

Baggrund

Den 7. september 2018[1] præsenterede den danske regering en række initiativer til at imødegå russiske påvirkningskampagner, herunder *"styrket monitorering af disinformation i medierne"* og kriminalisering af lovlige ytringer, hvis disse skønnes at være til gavn for den russiske efterretningstjeneste.

Selve lovforslaget blev først fremlagt fem dage efter pressekonferencen og udvider spionageparagraffen, således at danske borgere kan idømmes op til 12 års fængsel, såfremt ytringer *kan* gavne fremmede efterretningstjenester og borgeren "burde vide" dette[2]. Opslag og delinger på sociale medier er eksplicit omfattet.

På pressekonferencen deltog tre ministre.
Anders Samuelsen, partileder/ udenrigsminister, Liberal Alliance
Søren Pape Poulsen, partileder/ justitsminister, Konservative.
Claus Hjort Frederiksen, forsvarsminister, Venstre

Skærmbillede 1: Regeringens pressekonference, 7. september 2018

Justitsministeren både indledte og afsluttede den orienterende del. I indledningen begrundede han den nye lovgivning med henvisning til Sverige. Han sagde:

> I andre lande har vi set eksempler på, at der har været gennemført koordinerede påvirkningskampagner, med bl.a. falske informationer, i et forsøg på at påvirke udfaldet af demokratiske valg. Det er en meget bekymrende udvikling. Vi skal bare kigge over Øresund. Forud for det svenske rigsdagsvalg på søndag, har de svenske sikkerhedsmyndigheder konstateret flere forsøg på at påvirke især svenskernes tillid til selve valget og den demokratiske proces i Sverige.
>
> *Søren Pape Poulsen, Justitsminister, 7. september 2018*

Adspurgt om dokumentation har Justitsministeriet, udover pressedækning af sin egen pressekonference, henvist til en artikel publiceret en uge før af **DR** med rubrikken *"Sveriges sikkerhedspoliti slår alarm: Flere forsøger at angribe og påvirke valget"*. Rubrikken kunne vildlede læseren til at tro, at Rusland forsøgte at påvirke valget, men som det imidlertid fremgår kort i artiklen, så er det ikke tilfældet idet den **svenske efterretningstjeneste Säpo *"understreger, at der er intet, der tyder på, at der er tale om angreb, som er orkestreret af en fremmed magt."*** [3].

[1] Danmark skal rustes til kamp mod udenlandsk påvirkning af valg, pressekonferencen, Regeringen.dk, 7. september 2018, http://bit.ly/2zN2avt
[2] Det skal koste fængsel at påvirke, Arbejderen, 28. september 2018, http://bit.ly/2Lcto3l
[3] Sveriges sikkerhedspoliti slår alarm: Flere forsøger at angribe og påvirke valget, DR.dk, 30. august 2018, http://bit.ly/2RN1RIi

Af DR's egen kildehenvisning til en pressemeddelelse fra Säpo, fremgår det, at al valgaktivitet har været forventeligt og *ikke* truer valgresultaterne[4]. Der er således intet, der underbygger hverken DR's rubrik eller justitsministerens påstand.

Den øverste chef for det svenske informationsministerie, **Dan Eliasson**, udtalte efterfølgende på en svensk-støttet konference om disinformation i den NATO-relaterede tænketank, **Atlantic Council**, at udover almindelige fejl og småepisoder, så havde Sverige *ikke* oplevet disinformation i forbindelse med Rigsdagsvalget og han afviste eksplicit fremmede statslige aktører[5].

> I want to be very clear. We cannot see to date that the Swedish election has been hampered with.
>
> *- Dan Eliasson, chef for det svenske civile beredskab, 2. oktober 2018 i Atlantic Council*

Justitsministerens påstand om udenlandsk indblanding i det svenske Rigsdagsvalg modsiges af svenske myndigheder.

På regeringens hjemmeside, i pressen og i andre sammenhænge har lovforslaget og de øvrige initiativer været begrundet i Forsvarets Efterretningstjeneste årlige **Risikovurdering fra 2017**, der udkommer hvert år i december[6].

I december 2017-vurderingen blev "russisk misinformation" for første gang inkluderet som en risiko og informationstrusler optræder ikke i tidligere udgaver. Misinformation om nedskydningen af det malaysiske passagerfly, **MH17**, i juli 2014 over Østukraine er adskillige gange anvendt som eksempel af **Lars Findsen, chef for Forsvarets Efterretningstjeneste**[7], og både udenrigsministeren og forsvarsministeren henviste specifikt til dette konkrete eksempel flere gange under pressekonferencen i september 2018.

Regeringens og Forsvarets Efterretningstjenestes hovedeksempel på russisk misinformation var således et mindst tre år gammelt eksempel.

Information om nedskydningen af MH17 behandles særskilt i denne rapport i eksempel 1.

I regeringens fremlagte lovforslag, der blev sendt i høring den 13. september, fem dage efter pressekonferencen, fremgår i stedet et eksempel om at dele *kritik af NATO* på sociale medier som strafbart[8].

En række høringssvar har kritiseret lovforslaget[9].

[4] Försök att påverka förtroendet för valprocessen, Svensk sikkerhedspoliti, Säpo, 30. august 2018, http://bit.ly/2QnULgH
[5] StratCom 2018, Konference i Atlantic Council | Youtube, 2. oktober 2018, https://youtu.be/cOpx8ZbQMnA?t=8348
[6] Efterretningsmæssig Risikovurdering 2017, Forsvarets Efterretningstjeneste, 19. december 2017, http://bit.ly/2S1mWi2
[7] Danmark forbereder sig på russisk påvirkning, Berlingske, 23. juli 2018, http://bit.ly/2RrI54O
[8] Forslag til lov om ændring af straffeloven (Ulovlig påvirkningsvirksomhed), Høringsportalen, 13. september 2018, http://bit.ly/2L6mzAk
[9] Bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (ulovlig påvirkningsvirksomhed), Justitia, 12. oktober 2018, http://bit.ly/2SINS6t

Den 23. november 2018, blev et internt arbejdsdokument fra regeringen publiceret i Berlingske Tidende med 11 eksempler[10] på *det russiske styres* påvirkningsoperationer i en artikel med rubrikken *"Ikke ét eksempel på russiske påvirkningsoperationer mod Danmark: »Regeringen pisker en stemning op«"*[11].

Selve dokumentet har titlen ***"Eksempler på det russiske styres brug af disinformation"*** og de 11 eksempler er dateret og opsat i en kolonne med henholdsvis *"Disinformation"* og *"Modbevis"*.

I adskillige henvisninger fremgår, at dokumentet er baseret på oplysninger fra **EU's East StratCom Task Force**, der er en EU-enhed, som Danmark officielt var initiativtager til i 2015, og hvis opgave angiveligt er at bekæmpe *russisk propaganda* og *promovere EU*.

Enheden driver hjemmesiden **EU vs Disinfo**, hvorfra artikler og tilbagevisninger af påstået russisk disinformation offentliggøres af anonyme skribenter.

Eksempler på det russiske styres brug af disinformation

Hvornår	Disinformation	Modbevis
2014 -	I forbindelse med efterspillet omkring **nedskydningen af det malaysiske rutefly MH17** i juli 2014 spredte russiske medierapporter varianter af disinformation omkring hændelsesforløbet. Bl.a. forlød det, at passagererne var døde allerede ved afrejsen fra Amsterdam; at der var tale om et andet malaysisk rutefly MH370, der var forsvundet i marts 2014; og at ukrainsk militær havde skudt flyet ned i forventning om, at præsident Putin var om bord.	EU's East Stratcom Task Force har afdækket 9 forskellige historier om hændelsesforløbet. En international undersøgelse har siden bekræftet, at MH17 blev skudt ned af et jord-til-luft missil, der blev transporteret ind i Ukraine fra Rusland, og som blev affyret fra separatist-kontrolleret område. Russiske myndigheder og medier afviser imidlertid disse resultater.
2015	I 2015 blev et **brev fra den svenske forsvarsminister** om en angivelig **våbenhandel med Ukraine** viderebragt af russisk stats-TV. Det blev senere afsløret, at brevet var en **forfalskning**.	
Januar 2016	I januar 2016 spredtes historien om "Lisa sagen" sig hurtigt i tyske såvel som internationale medier. Det fremgik, at **en 13-årig tysk pige af russisk oprindelse var blevet voldtaget af tre migranter** i Berlin. Historien førte til demonstrationer, og fronterne i den tyske flygtningepolitik blev trukket yderligere op. Den russiske udenrigsminister Sergej Lavrov tog sagen op og advarede den tyske regering mod 'at feje den under gulvtæppet'.	Historien blev modbevist i retten, hvor pigen indrømmede, at hændelsen aldrig havde fundet sted. Sagen er af flere medier blevet brugt som eksempel på, hvad manglen på en klar national strategi for håndteringen af disinformation kan medføre.
September 2016	I september 2016 fremgik der **forskellige historier i de russiske medier om bombningen af en humanitær konvoj i Aleppo**. De mest vedholdende historier var, at hhv. USA eller syriske oppositionsgrupper stod bag bombningen.	EU's East Stratcom Task Force har opstillet en lang liste over de mange varianter af historien. Task Forcen anser denne brug af spredning af forskellige historier i medierne som typisk eksempel på disinformation, der spredes for at forvirre og købe tid, og som skaber en forventning hos den enkelte om, at man alligevel aldrig finder ud af, hvad der er sket.

Punkterne gennemgås nedenfor i rækkefølge med dokumentation. Første punkt om nedskydningen af det malaysiske fly, MH17, fylder af naturlige årsager en del mere end de andre qua den fremtrædende position historien har fået i vestlig presse, af vestlige politikere og af Forsvarets efterretningstjeneste selv.

[10] Eksempler på det russiske styres brug af disinformation, Bilag til skrivelse af 26. oktober 2018 [DOK837214], offentliggjort i Berlingske 23. november 2018, http://bit.ly/2UvA7td

[11] Ikke ét eksempel på russiske påvirkningsoperationer mod Danmark: »Regeringen pisker en stemning op«, Berlingske, 23. november 2018, http://bit.ly/2EnE5PP

Eksempel 1 – Malaysisk passagerfly, MH17

Eksempler på det russiske styres brug af disinformation

Hvornår	Disinformation	Modbevis
2014 -	I forbindelse med efterspillet omkring **nedskydningen af det malaysiske rutefly MH17** i juli 2014 spredte russiske medierapporter varianter af disinformation omkring hændelsesforløbet. Bl.a. forlød det, at passagererne var døde allerede ved afrejsen fra Amsterdam; at der var tale om et andet malaysisk rutefly MH370, der var forsvundet i marts 2014; og at ukrainsk militær havde skudt flyet ned i forventning om, at præsident Putin var om bord.	EU's East Stratcom Task Force har afdækket 9 forskellige historier om hændelsesforløbet. En international undersøgelse har siden bekræftet, at MH17 blev skudt ned af et jord-til-luft missil, der blev transporteret ind i Ukraine fra Rusland, og som blev affyret fra separatist-kontrolleret område. Russiske myndigheder og medier afviser imidlertid disse resultater.

At Rusland stod bag nedskydningen at det malaysiske passagerfly, MH17, er en påstand, der aldrig er blevet betvivlet af dansk presse eller danske politikere.

Referatet af den russiske disinformation er imidlertid falsk og baserer sig på EU's East StratComs egen linksamling om emnet[12].

MH17 og MH370 blev kædet i et opslag på et forum med brugerskabt indhold, tilsvarende *Reddit* eller *180-grader*, hvor der ikke finder nogen redaktionel bearbejdning sted. Dette er East StratComs egen kilde og dokumentation[13]. At beskylde *det russiske styre* for at stå bag, er komplet udokumenteret og useriøst, hvilket kendetegner East StratComs øvrige arbejde.

Det er ligeledes **falsk**, at påstå *Rusland* spredte disinformation om, at passagererne allerede var døde inden nedskydningen.

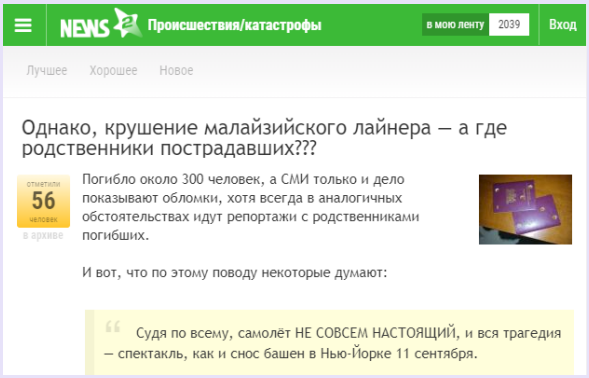

Skærmbillede 2: MH17 var MH370 og andre konspirationsteorier fra en russisk webside med brugerdrevet indhold anvendes som regeringens dokumentation for russisk påvirkningsoperation.

De omkomne var let påklædt og ligene viste meget lidt blod til trods for de var massakrerede. Det viser optagelser af de omkomne[14]. Nogle lokale landsbybeboere drog derfor konklusionen, at passagerne måtte være døde i forvejen og rygter spredtes om dette efter nedstyrtningen.

Daværende militære separatistleder, **Igor Strelkov** tilskrives typisk denne påstand, men kommenterede kun på rygterne. Til et toneangivende pro-separatistisk medie, *Russisk Forår*, afviste han 'konspirationsteorier' og understregede retsmedicinere skulle undersøge sagen. Han sagde at piloterne selvsagt havde været i live, for der var masser af blod i resterne af cockpittet, som han selv havde set, i modsætning til hele det store område, hvor lig var spredt, men han havde hørt lokale fortælle at de omkomne så ud til at være døde på forhånd[15]. Den førende russiske statslige tv-kanal opfordrede til at begrave de værste konkrete konspirationsteorier, så *det russiske styre* kan ikke beskyldes for at promovere teorien[16].

I bilag N til den officielle hollandske havarirapport forklares hvilke kræfter passagererne har været udsat for i forbindelse med flyets destruktion[17]. Først en luftstrøm på 900 km/time, der sammenlignes med orkanen Katrina med maksimale vindstød på 282 km/time. Derefter en øjeblikkelig temperatur nedsættelse til -50 til -40 grader og

[12] Flight MH17 three years on: getting the truth out of Eastern Ukraine, EUvsDisinfo, 7. juli 2017, http://bit.ly/2BOB6NX
[13] News2.ru, 19. juli 2017, http://bit.ly/2UemXRc
[14] Boing-777, Youtube kanal АЛЕНА КОЧКИНА, 28. august 2014, https://youtu.be/7X457h8w1lI
[15] Igor Strelkov: some people from Boeing died a few days before the crash, Rusvesna.su, 18. juli 2014, http://rusvesna.su/news/1405676334
[16] Очевидцы: пассажиры "Боинга" могли быть мертвы еще до катастрофы, Vesti, 18. juil 2018, http://bit.ly/2Bhfrwr
[17] Appendices to report Crash of Malaysia Airlines flight MH17, Dutch Safety Board, oktober 2015, Appendix N, http://bit.ly/2QAcIIe

en række andre faktorer. Den officielle havarirapport konkluderer, at det er i overensstemmelse med andre flystyrt, at ofre findes med lidt tøj, da vindstyrken blæser det af.

At beboere er i chok og opfinder en *logisk* forklaring er en helt naturlig overlevelsesmekanisme, og der ses ingen eksempler på at ***det russiske styre*** har påstået hvad de tilskrives af Forsvarsministeriet.

Skærmbillede 3: RT sammenligner form og farver på præsident Putins fly og MH17 baseret på en teori om forveksling, 17. juli 2014.

Det er en **manipuleret fremstilling** at påstå *Rusland* beskyldte Ukraine for at nedskyde MH17, *fordi* de troede det var Putins fly. Denne nyhed blev bragt som en spekulation i russiske medier, baseret på en anonym kilde på nedskydningsdagen, hvor det blev påpeget flyene har samme farver og kunne forveksles[18] [19].

Skærmbillede 4: En af flere lokale fortæller til BBC hun så et militærfly nær MH17, publiceret 23. juli 2014, senere nedtaget af BBC.

Videregivelse af ubekræftede rygter i *breaking news* katastrofesituationer er ikke begrænset til russiske medier. Officielle Rusland har aldrig forfulgt historien om utilsigtet ukrainsk nedskydning pga. forveksling.

En række øjenvidner har fortalt at de så et (ukrainsk) **militærfly ved MH17**. Dette blev også dækket af en reportage på britiske BBC's russisksprogede kanal, men udsendelsen blev senere fjernet af BBC hvilket medførte kritik om statslig censur[20] [21].

Lokale øjenvidner har udtalt sig til Al Jazeera og russiske medier om det samme[22].

[18] Целью украинской ракеты мог быть самолёт Владимира Путина, Life News, 17. juli 2014, http://bit.ly/2KUrMLC
[19] Reports that Putin flew similar route as MH17, presidential airport says 'hasn't overflown Ukraine for long time', RT, 17-20. juli 2014, https://on.rt.com/htzxke
[20] Why did the BBC remove material from our site, BBC Rusland, 24. Juli 2014, https://bbc.in/2BO8oNj
[21] Censorship or error? Internet criticism for BBC removal of MH17 report, RT, 25. juli 2014, https://on.rt.com/2irc0z
[22] MH17 conspiracy theories bloom in wheat fields of eastern Ukraine, Al Jazeera America, 22. juli 2014, http://bit.ly/2PAkgWJ

Russiske medier bragte mange forskellige historier om MH17 på tidspunktet for nedskydningen, mens danske medier overordnet baserede sig på ukrainske- og amerikanske.

Forsvarsministeriets og East StratComs udlægning af disinformation om MH17 er problematisk, fordi den er selektiv og fortegnet.

Vestlige medier bragte f.eks. et fabrikeret falskneri, produceret af den **ukrainske efterretningstjeneste SBU**.

SBU offentliggjorde på nedskydningsdagen en optagelse med påståede opsnappede telefonsamtaler, hvor separatister taler om nedskydningen[23]. Originalen er stadig online[24], ligesom der findes en tekstet version på Youtube[25].

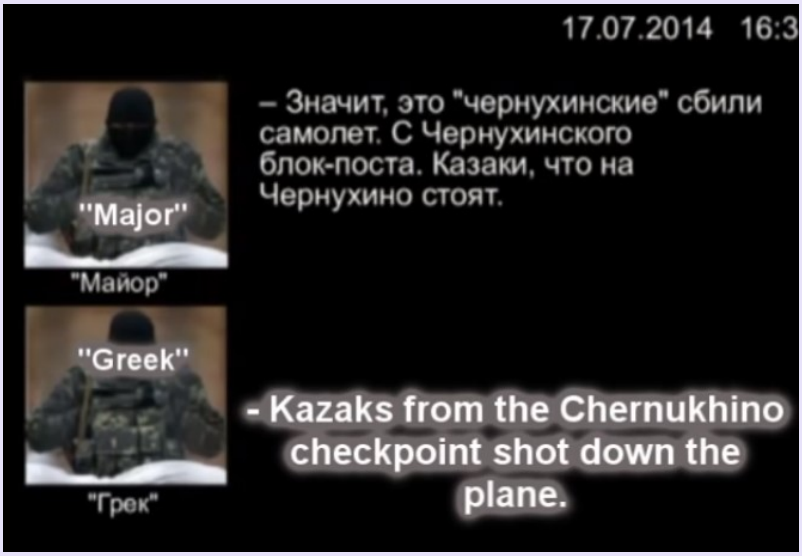

Skærmbillede 5: Forfalsket telefonsamtale om separatisters nedskydning fabrikeret af den ukrainske efterretningstjeneste SBU, 17. juli 2014.

Russiske lydteknikere har analyseret lydsporet og konstateret samtalerne er "en dårlig sammenklipning"[26] og en af de medvirkende, **Igor Bezler**, har bekræftet han er på optagelsen, men at samtalen vedrører en anden dag og et andet sted. Enhver kan hente originalen og analysere lydsporet.

Danske mediers dækning af disse optagelser er tilsyneladende både fjernet fra søgemaskiner og fra danske mediers egne hjemmesider til trods for at historien øjeblikkeligt skabte den offentlige meningsdannelse.

Nogle rester findes imidlertid stadig, eksempelvis daværende **chefredaktør på Berlingske, Lisbeth Knudsens** leder i avisen to dage senere[27]

> Hvis den internationale undersøgelse af nedskydningen formår at fastslå ægtheden af de tre lydoptagelser, som den ukrainske sikkerhedstjeneste, SBU, har offentliggjort, hvor man kan høre russiske separatister tale om, at de faktisk nedskød det malaysiske rutefly, så skulle man tro, at russerne får svært ved at opretholde, at de ikke havde et medansvar for 298 menneskers død.
>
> *Chefredaktør, Lisbeth Knudsen, Berlingske, 19. juli 2014*

[23] With Leaked Calls, Ukrainian Government Accuses Rebels Of Involvement In Crash, RFE/RL, 17. juli 2014, http://bit.ly/2KRDeHE
[24] About the shot down (updated), Security Service of Ukraine, 17. juli 2014, https://youtu.be/V5E8kDo2n6g
[25] Pro-Russian rebels discuss the shooting down of the Malaysian Airlines airliner, Youtube kanal maidanorgua, 17. juli 2014, https://youtu.be/VnuHxAR01Jo
[26] MH17 crash: leaked tape proven FAKE by audio analysis, Sounds Russia | Youtube, https://youtu.be/T34AB6ClmTE
[27] Rædselsscener og propaganda, Berlingske, chefredaktør Lisbeth Knudsen, 19. juli 2014, http://bit.ly/2FUD17C

Lisbeth Knudsen er i dag redaktør for den statsfinansierede *faktakontrollant*, **TjekDet**, der oprindeligt spredte historien om dyrebordeller (se eksempel 7) og i det skjulte samarbejder med East StratCom. TjekDet er udpeget til at censurere Facebook i den kommende danske valgkamp. I samarbejde med det danske udenrigsministerie og den amerikanske ambassade afholdte TjekDet/Altinget en konference hvor indbudte gæster diskuterede bekæmpelse af propaganda og misinformation. East StratCom har i flere forbindelser promoveret TjekDet.

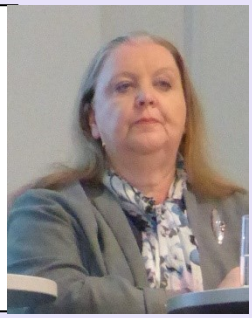

I Berlingskes artikel fra 23. november, hvor Forsvarsministeriets eksempler offentliggøres, citeres en forsker fra Københavns Universitetet. Til trods for, at information om 'MH17' netop er forskerens specifikke forskningsområde, så bakker han regeringen op.

> Og tiltaget i regeringens aktuelle lovforslag er nødvendigt, mener Yevgeniy Golovchenko, som er ph.d.-studerende ved Institut for Statskundskab på Københavns Universitet. Han har speciale i pro-Kreml-misinformation og er med i forskningsprojektet »Digital Disinformation«.

Digital Disinformations Twitter-forskning er en ny disciplin og i sig selv problematisk og politiseret. NATO-lande og Ukraines narrativ anvendes i forskningen som *sandt* og afvigelser fra dette anses som *'pro-russisk disinformation'*. Gruppens egne fremhævede eksempler på kategorisering af tweets gør dette tydeligt og en *"russisk terrorist, der stjæler en vielsesring fra et offer"* anses som et *neutralt* tweet[28].

Optagelser fra **VICE News** viser tydeligt at separatisten *ikke* stjæler vielsesringen, men lægger den tilbage til de andre ejendele og at ofrene behandles med respekt og værdighed[29]. Da den første hollandske undersøger, ankom til gerningsstedet lovpriste han separatisternes håndtering af katastrofen under de omstændigheder, de havde arbejdet under[30].

(3) a neutral frame, where neither Ukraine nor Russia or any others are blamed for shooting down the plane (84.2 per cent), for example:

> #PrayForMH17: (RT@deserto_fox: Russian terrorist stole wedding ring from dead passenger #MH17

Skærmbillede 6: Tweet-kategorisering af Digital Disinformation, forskningsgruppe, Københavns Universitetet. Deling af falsk beskyldning om tyveri af vielsesring mod en separatist, der kaldes terrorist, betragtes som neutral information.

> I'm very impressed about the work that was done over here. I think they did a hell of a job in a hell of a place

Peter van Vliet, chef for det første hollandske identifikationshold på nedstyrtningsstedet, 21. juli 2014

Tydeligvis har denne *forskning* problemer med fagligheden, metoder og er politiseret.

At MH17 skulle være særlig genstand for russisk misinformation modsiges derudover af andre kilder.

[28] State, media and civil society in the information warfare over Ukraine: citizen curators of digital disinformation, International Affairs, Vokume 94, Issue 5, 1. september 2018, https://doi.org/10.1093/ia/iiy148
[29] MH17 Crash: Ukrainian media stories about looting of toy and wedding ring proven FAKE!, Youtube kanal GWTZ News, 22. juli 2014, https://youtu.be/kZBSGorpLNc
[30] Dutch expert says Ukraine body recovery team 'did a hell of a job', Reuters, 21. juli 2014, https://reut.rs/2EdmGJP

En analyse af tweets, foretaget af den hollandske public service-kanal, **NOS**, viste at ud af 9 millioner tweets, der af Twitter tilskrives russiske troldefabrikker, omhandlede totalt 1.400 nedskydningen af MH17[31]. Det mest delte tweet var på dagen, hvor JIT (den fælles strafferetlige undersøgelsesmyndighed) holdt pressekonference og indeholdt teksten: *"Hovedkonklusion på MH17-rapport: Vi peger på Rusland som den skyldige, men så længe vi ikke har alle detaljer, så vent til 2018".* Det næstmest delte tweet var fra samme konto og indeholdt teksten: *"MH17 blev skudt ned over landsbyen Brabovo. Dem, der har hjerne i stedet for savsmuld forstår Ukraine skød det ned".*

1.400 tweets ud af 9 millioner svarer til 0,016% (1 ud af hver ca. 6.500 opslag) af tweets fra konti Twitter selv påstår er fra russiske troldefabrikker.

East StratCom, der er regeringens kilde, blev selv stævnet af hollandske etablerede medier for injurier, fordi de med falske referater hængte medierne ud på deres hjemmeside, **EU vs Disinfo**, med beskyldning om at sprede disinformation om bl.a. MH17. Gruppens egen kilde var belgiskske diasporaaktivister i "**Promote Ukraine NGO**"[32] [33]. Før sagen kom for retten valgte East StratCom at slette artiklerne[34]. Gruppen er ikke underlagt noget pressenævn og skribenterne er anonyme. Ved lancering af enheden oplyste den daværende danske **udenrigsminister, Martin Lidegaard,** at det var spioner, der skulle *hjælpe* journalister[35].

En samlet hollandsk presse og et næsten samlet hollandsk parlament ønsker East StratComs hjemmeside "EU vs. Disinfo" lukket[36].

Regeringen og Forsvarsministeriet vil kriminalisere oplysninger, der udfordrer det officielle narrativ om nedskydningen af MH17. Dem er der ellers en del af.

Den malaysiske regering **modsiger** de øvrige deltagere i den officielle strafferetlige undersøgelse, kaldet JIT, og den malaysiske transportminister har udtalt at der ikke findes beviser for Ruslands indblanding i nedskydningen[37] [38].

Rusland har placeret gerningsvåbnet i hænderne på Ukraine, efter JIT på sin seneste pressekonference efterlyste information om rakettens serienummer[39] [40], hvor de i øvrigt beskyldte Rusland for at stå bag nedskydningen, dokumenteret med animationsfilm og klip fra Youtube.

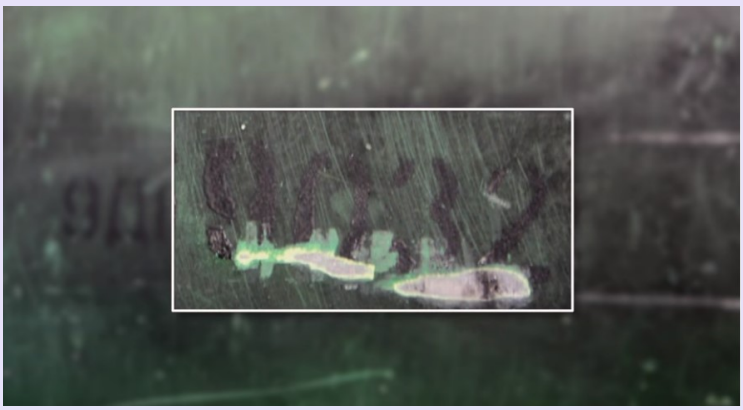

Skærmbillede 7: Den fælles strafferetlige undersøgelse, JIT, efterlyser information om serienummeret på missilet, der nedskød MH17 på officiel pressekonference.

Rusland har efterfølgende fremlagt afklassificerede sovjetiske dokumenter om overlevering af missilet til Ukraine i 1986. De har derudover oplyst hvem i dag ville

[31] Russian Trolls Posted 1,400 tweets about MH17: Report, NL Times, 18. oktober 2018, http://bit.ly/2QbBsqP
[32] EU's East StratCom stævnet for injurier, Folkets Avis, 21. februar 2018, https://www.folkets.dk/node/2577
[33] Stævning for injurier mod East StratCom, KVDL Advokater, 19. februar 2018, http://bit.ly/2FSB5N0
[34] Removal of three cases further to complaints by Dutch media, EU vs Disinfo, 8. marts 2018, http://bit.ly/2Bnyfua
[35] Spioner skal hjælpe journalister i propagandakrig, Politiken, 19. marts 2015, http://bit.ly/2Qvv90C
[36] Gewijzigde motie van de leden Kwint en Yesilgöz-Zegerius over het opheffen van EU versus Disinfo (t.v.v. 21501-34-286), http://bit.ly/2E9775X
[37] No conclusive evidence Russia behind MH17 downing: Malaysia transport minister, NewsAsia, 31. maj 2018, http://bit.ly/2zEzcOA
[38] Malaysia afviser international undersøgelse af nedskydningen af MH17, Mr. East, 1. juni 2018, http://bit.ly/2DXFeg8
[39] MH17: Rusland placerer gerningsvåben i hænderne på Ukraine, Mr. East, Jesper Larsen, 18. september 2018, http://bit.ly/2KRrIft
[40] JIT MH17 press meeting MH17, May 24, 2018, Hollandsk politi, https://youtu.be/fqdW3_0pPr4?t=1611

kontrollere missilet og afspillet en optagelse, hvor den ukrainske oberst, der på tidspunktet kommanderede missilet, udtaler sig om MH17 i noget, der kan lyde som en regulær tilståelse[41].

Oplysningerne er i modstrid med det officielle narrativ om den *evigt voksende bunke af bevismateriale* og kan eksemplificeres ved, at en australsk journalist på JITs pressekonference spurgte undersøgelseslederen, om holdet var *"desperate*. 27 af de omkomne passagerer var fra Australien.

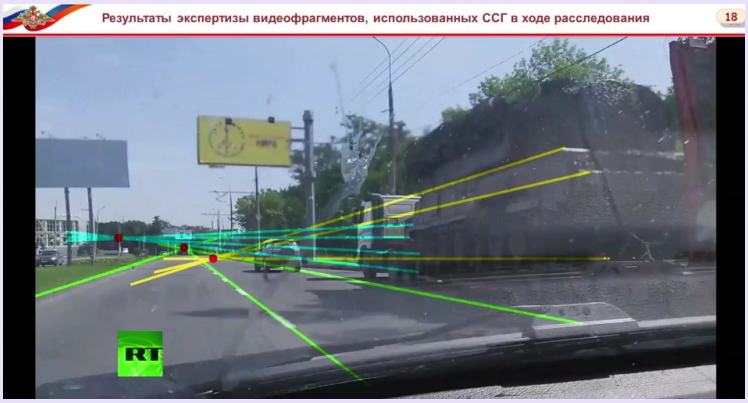

Skærmbillede 8: Russisk forsvarsministerie fremlægger analyser for at officielt bevismateriale er fabrikeret.

Holland har endnu ikke lavet noget anklageskrift og er ikke i stand til at føre en retssag. Stort set alt kendt offentligt "bevismateriale" er leveret af **Bellingcat**, der finansieres af bl.a. den amerikanske officielle propaganda indsats, *National Endowment for Democracy* og *George Soros*[42].

Hollandske myndigheder står over for store udfordringer i en kommende retssag, fordi beviser har været gennem hænderne på den notorisk korrupte ukrainske sikkerhedstjeneste[43]. Ligeledes er det afsløret at ukrainsk efterretningstjeneste spionerede og konstant hackede efterforskernes it-udstyr[44]. Dette til trods for, at Ukraine er en del af den fælles bilaterale efterforskning, JIT.De velkendte fem sekunders grynede videooptagelser af transport af missilsystemet, der ofte har været anvendt i vestlige medier kan ikke verificeres og Rusland påstår de kan bevise det er fabrikationer. Disse beskyldninger kan kontrolleres af videoeksperter og folk med kendskab til perspektivisk konstruktion.

Det er et faktum, at der i offentligheden ikke er fremlagt et eneste verificerbart bevis, men at skyldsspørgsmålet alene er baseret på beskyldninger og mediedækning.

Daværende **amerikanske udenrigsminister, John Kerry**, gik efter nedskydningen på fem nationale tv-kanaler og fortalte at USA havde satellitoptagelser der viste separatisterne/Rusland stod bag. Disse beskyldninger blev også bragt af danske medier og formede den offentlige mening, men to dage senere introducerede USA en teori om, at en *ukrainsk afhopper* skulle have affyret missilet, underforstået at hvis gerningsmændene var i ukrainsk uniform, så havde de skiftet side.

USA fastholdt ved samme lejlighed ægtheden af de ukrainske fabrikerede lydoptagelser og en 5 sekunders video med en BUK der mangler et missil, optaget af den ukrainske efterretningstjeneste[45].

---

[41] Russian MoD reveals new findings in MH17 downing probe, 17. september 2018, http://bit.ly/2QB0M8Q
[42] So how is Bellingcat funded?, WhatHappenedToFlightMh17.com, 25. marts 2016, http://bit.ly/2EccnFW
[43] Warning of corruption in Flight MH17 criminal case, The Irish Times, 16. december 2015, http://bit.ly/2Ecu9sG
[44] Nederlandse MH17-missie bespioneerd door Oekraïne, RTLZ, 26. juni 2018, http://bit.ly/2Uc2YCY
[45] U.S. officials believe attack against Malaysian plane was mistake, Los Angeles Times, 22. juli 2014, http://bit.ly/2RZX7Ps

Russiske journalisters og myndigheders fejl og/eller forkerte oplysninger er konsekvent fremstillet som en kalkuleret misinformationskampagne, mens vestlige/ukrainske overlagte fabrikationer er blevet fortiet eller gentaget efter afsløring.

Da DR første gang viste BBC dokumentaren *"Conspiracy Files: Who shot down MH17"* klippede de belastende oplysninger om Bellingcat ud, og da DR senere genudsendte den, var dokumentaren yderligere nedklippet. Det fraklippede materiale dokumenterer at Bellingcats stifter, **Elliot Higgins**, negligerer dokumentation, der modsiger Ruslands skyld.

MH17 er Regeringens, East StratCom og FE-chef, Lars Findsens **hovedeksempel** på *"russisk disinformation"*[46]. Flyet blev skudt ned i 17. juli 2014, men først i Forsvarets Efterretningstjenestes årlige risikovurdering fra december 2017 nævnes misinformation som en "trussel" og et år senere, i den netop publicerede, Risikovurdering 2018 nævnes MH17 som et ud af i alt to eksempler.

4½ år efter nedskydningen bliver MH17-misinformation en trussel, til trods for at samtlige vestlige medier og en overvældende majoritet af den danske befolkning forventeligt er overbeviste om, at Rusland stod bag, baseret på fabrikerede lydoptagelser på selve nedskydningsdagen og en 5 sekunders YouTube video, fra den ukrainske efterretningstjeneste.

Risikovurdering fra december 2018[47] tilføjer yderligere begrebet *objektiv sandhed*, som tidligere blev anvendt af forhenværende **udenrigsminister, Kristian Jensen**, i sin karakteristik af East StratCom arbejde [48].

Los Angeles Times

July 22, 2014

U.S. intelligence agencies have so far been unable to determine the nationalities or identities of the crew that launched the missile. U.S. officials said it was possible the SA-11 was launched by a defector from the Ukrainian military who was trained to use similar missile systems.

But U.S. intelligence agencies have independently verified photos posted to social media last week that show an SA-11 launcher driving toward the Russian border missing at least one missile, the officials said.

U.S. analysts have also been able to authenticate recordings released online by the Ukrainian government of conversations between known separatist leaders after the jetliner crashed. The voices were matched with the unique sound signatures from speeches and other earlier recordings of the leaders, officials said.

Af Risikovurdering 2018 må læseren forstå, at der findes en *objektiv sandhed* og at Forsvarets Efterretningstjeneste, herunder Lars Findsen, kender den. Som gennemgangen af regeringens eget MH17-eksempel på *det russiske styres brug af disinformation* viser, er det *ikke* tilfældet.

> *Rusland iværksætter også påvirkningskampagner for at påvirke konkrete valghandlinger i vestlige lande eller som reaktioner på begivenheder, hvor Rusland ønsker at påvirke opfattelsen i dele af opinionen i Vesten og dermed også Vestens reaktioner, som f.eks. nedskydningen af det malaysiske fly MH17 over Ukraine i 2014 eller senest Skripal-sagen i Storbritannien.*
>
> *Det er også Ruslands hensigt at undergrave forestillingen om objektiv sandhed. Rusland forsøger således at skabe forvirring i informationsrummet for at underminere vestlige politikeres, myndigheders og meningsdanneres troværdighed […]*
>
> Risikovurdering 2018, Forsvarets Efterretningstjeneste

[46] Danmark forbereder sig på russisk påvirkning, Berlingske, 23. juli 2018, http://bit.ly/2RrI54O
[47] Efterretningsmæssig Risikovurdering 2018, Forsvarets Efterretningstjeneste, 4. december 2018, http://bit.ly/2QR9HTU
[48] EU tilbageviser propaganda med objektiv sandhed, KForum, Jesper Larsen, 26. oktober 2016, http://bit.ly/2Cb9fb9

Til FEs pressekonference, hvor risikovurdering blev præsenteret, sagde Lars Findsen til DR[49]:

> Vi har set en række påvirkningsoperationer fra Ruslands side de senere år. Ved det amerikanske valg, franske valg og meget tyder på, der er også var en form for russisk indblanding i forbindelse med brexit. Det er vi nødt til at tage rigtig alvorligt i forhold til et kommende dansk folketingsvalg.
>
> *Lars Findsen, chef for Forsvarets Efterretningstjeneste, 4. december 2018*

Ingen af Findsens postulater bakkes op af tilnærmelsesvis troværdig dokumentation eller en eneste verificerbar kilde. Den amerikanske præsidentvalgkamp dækkes i eksempel 5, mens den franske dækkes i eksempel 8.

Introduktionen af russisk påvirkning under **Brexit-afstemningen** i juni 2016 virker mest af alt som en udtalelse, der er opfundet til lejligheden. Der er **ingen troværdig dokumentation**, der bakker beskyldningen op, og der påstås ikke *russisk påvirkning* af hverken den britiske regering eller efterretningstjeneste.

Den britiske statslige tv-kanal, **BBC**, refererede omvendt Facebook den 11. juni 2018 for, at der **ikke** fandtes beviser for russisk indblanding i Brexit-afstemningen[50] efter tech-giganten i december 2017 havde fortalt de i alt havde identificeret tre annoncer fra russiske konti, der havde nået et publikum på 200 og var betalt med under en dollar. Twitter har fundet i alt 9 annoncer om Brexit som kædes sammen med *russiske kilder*[51].

Eksempel 2 – Svensk/ukrainsk våbenhandel

2015	I 2015 blev et **brev fra den svenske forsvarsminister** om en angivelig **våbenhandel med Ukraine** viderebragt af russisk stats-TV. Det blev senere afsløret, at brevet var en **forfalskning**.	

Ingen dokumentation for påstanden fra Forsvarsministeriet. Den ukrainske forsvarsminister besøgte den svenske og oplyste om øget samarbejde bl.a. om udstationering af svenske instruktører i Ukraine[52] [53]. Samarbejdet inkluderer ligeledes "køn". Det er uvist, hvilken *påvirkning* et påstået falsk brev skulle opnå og hvilken forskel Forsvarsministeriet mener det har gjort.

Svenske Expressen har dækket brevet uden nogen kildeangivelse[54]. Sverige har i forvejen våbeneksport til Saudi Arabien, ligesom Danmark.

---

[49] Forsvarets Efterretningstjeneste: Rusland vil forsøge at påvirke dansk valg, DR, 4. december 2018, http://bit.ly/2BfNh4V
[50] Facebook: No new evidence of Russian meddling in Brexit vote, BBC, 11. juni 2018, https://bbc.in/2QTkRYh
[51] Facebook and Twitter: Nine Russian Brexit ads found by inquiries, BBC, 13. december 2017, https://bbc.in/2CaJaca
[52] Ukrainian Defense Minister heads to Sweden - Oct. 06, 2016 | KyivPost, http://bit.ly/2rivFkc
[53] Minister for Defence Peter Hultqvist met with Ukrainian colleague, Sweedish Government.se, 7. marts 2018, http://bit.ly/2zEG7Hy
[54] Vill sälja vapen till Ukraina i falskt brev, Expressen 21. februar 2015, http://bit.ly/2AN0GkG

Daværende formand for Forsvarsudvalget og nuværende **Erhvervsminister, Rasmus Jarlov**, har lavet salgsfremstød i Ukraine for dansk våbenindustri og Danmark sælger således allerede våben til Ukraine[55,56,57,58] . Derfor er der ingen grund til at ***det russiske styre*** skulle fabrikere et falsk brev om danske våbenleverancer til Ukraine.

Rasmus Jarlov besøgte efterfølgende fronten i Østukraine med **TV 2**, hvor han talte med 'Santa' fra den frivillige højreradikale milits, *Højre Sektor*, hvis fortsatte tilstedeværelse er i strid med Minsk-fredsaftalerne.

Human Rights Watch, **Amnesty International**, **Freedom House** og **Front Line Defenders** har I et fælles brev appelleret til ukrainske topministre om at tage øjeblikkelige skridt mod radikale gruppers selvtægt og straffrihed, herunder *Højre Sektor*[59].

VICE møder Santa i en dokumentar fra maj med titlen *Out of Control: Ukraine's Rouge Militias* [60]. Højre Sektor er i dansk terminologi en nynazistisk milits, der opererer uden for lov og orden.

Ukraine showcases its defence industry capabilities to Chairman of Defense Committee of Danish parliament

Dec 10, 2017 in Aviation, Exhibitions, News

Skærmbillede 9: Ukrainsk dækning af Rasmus Jarlovs besøg på Ukroboronprom med repræsentant for Dansk Industri.

Eksempel 3 – Lisa sagen fra Berlin

Januar 2016	I januar 2016 spredtes historien om "Lisa sagen" sig hurtigt i tyske såvel som internationale medier. Det fremgik, at **en 13-årig tysk pige af russisk oprindelse var blevet voldtaget af tre migranter** i Berlin. Historien førte til demonstrationer, og fronterne i den tyske flygtningepolitik blev trukket yderligere op. Den russiske udenrigsminister Sergej Lavrov tog sagen op og advarede den tyske regering mod 'at feje den under gulvtæppet'.	Historien blev modbevist i retten, hvor pigen indrømmede, at hændelsen aldrig havde fundet sted. Sagen er af flere medier blevet brugt som eksempel på, hvad manglen på en klar national strategi for håndteringen af disinformation kan medføre.

Dette er en vedvarende ofte gentaget beskyldning mod Rusland, der fremstilles som om Rusland har fabrikeret historien. **Derfor er fremstillingen løgnagtig.**

[55] Ukraine showcases its defence industry capabilities to Chairman of Defense Committee of Danish parliament, Defence Blog, 10. december 2017, http://bit.ly/2KTxDjW
[56] Tilladelser, udførsel af militært udstyr, Justitsministeriet 2015, http://bit.ly/2UPeMvg
[57] Tilladelser udstedt til eksport af militært udstyr, 2016, Justitsministeriet, http://bit.ly/2RXFik3
[58] Udførelsstatistik for 2017, Justitsministeriet, http://bit.ly/2rCQK9n
[59] Joint Letter to Ukraine's Minister of Interior Affairs and Prosecutor General Concerning Radical Groups | Human Rights Watch, 14. Juni 2018, http://bit.ly/2PCxCSh
[60] Out of Control: Ukraine's Rouge Militias, VICE, 25. maj 2018, https://youtu.be/wMMXuKB0BoY

Forsvarsministeriet skriver, at historien blev modbevist i retten, det er *ikke* sandt, for da de tre påståede gerningsmænd – migranterne – ikke fandtes, var der ingen retssag mod dem, hvor pigen kunne indrømme *"hændelsen aldrig havde fundet sted"*.

Lisa var væk i 30 timer, hendes forældre anmeldte det til politiet. Da hun vendte hjem fortalte hun, at hun var blevet kidnappet og voldtaget. Tysk politi afhørte hende, hvor hun indrømmede det var opdigtet. Det troede familien ikke på, der gik til russiske medier. Historien kom i kølvandet på de massive overgreb og voldtægter af migranter i Köln nytårsnat 2015/2016, som tysk politi dækkede over, men i sidste ende kostede chefen sin stilling.

Historien er en East StratCom "klassiker", der er gentaget løbende og måske endda overgår MH17 i antallet af omtaler.

Jeg har allerede afdækket denne historie og dansk dækning i *"DR Deadlines forfalskede falske nyheder"* [61].

Den russiske udenrigsminister kommenterede på spørgsmål fra russiske journalister. Hvis man forestiller sig beskyldninger om, at en dansk mindreårig var blevet voldtaget i f.eks. Tyrkiet og familien påstod tyrkisk politi dækkede over sagen, så ville en dansk udenrigsminister også være tvunget til at svare danske journalister. Ligeledes er der heller ingen grund til at tro dansk presse ville holde sig tilbage med at dække sagen.

En 24-årig mand blev senere **idømt** 21 måneders betinget fængsel for sex med den mindreårige Lisa. Dette var ikke relateret til sagen, men bidrog til forvirringen. Samme anklage mod en anden mand blev droppet, fordi han *ikke* vidste Lisa var mindreårig[62].

På vegne af EU-Kommissionens og som repræsentant for East StratCom fortalte **analytiker, Ulrik Trolle Smed**, senest en falsk udlægning af historien på Folkemødet 2018, der må betragtes som en apologist holdning til sex mellem en mindreårig pige på 13 og den 24-årige mand, der filmede akten.

Den vedvarende gentagelse af historien af vestlige medier er udnyttelse af den mindreårige pige til propaganda formål.

Da en af East StratComs opgaver er at *promovere* EU, er historien ligeledes blevet brugt til at negligere immigrationsproblemer i Tyskland og Sverige[63].

Eksempel 4 – Bombning af humanitær konvoj i Aleppo

September 2016	I september 2016 fremgik der **forskellige historier i de russiske medier om bombningen af en humanitær konvoj i Aleppo**. De mest vedholdende historier var, at hhv. USA eller syriske oppositionsgrupper stod bag bombningen.	EU's East Stratcom Task Force har opstillet en lang liste over de mange varianter af historien. Task Forcen anser denne brug af spredning af forskellige historier i medierne som typisk eksempel på disinformation, der spredes for at forvirre og købe tid, og som skaber en forventning hos den enkelte om, at man alligevel aldrig finder ud af, hvad der er sket.

[61] DR Deadlines forfalskede falske nyheder, KForum, Jesper Larsen, 1. januar 2017, http://bit.ly/2UbAhpO
[62] Man found guilty of abusing Russian-German teenager who fabricated rape story, Deutche Welle, 20. juni 2017, http://bit.ly/2FWhsDH
[63] EU's East StratCom: Islamkritik er russisk propaganda, Folkets Avis, 6. oktober 2016, http://bit.ly/2EbHHEz

Det russiske forsvarsministerie har kun givet én version af hændelsen og anmodet om en international undersøgelse, der aldrig blev sat i værk[64].

Russisk forsvarsministerie dokumenterede med droneoptagelser, at terrorister/oprørere var i besiddelse af en morter, som de transporterede ved siden af konvojen[65].

Skærmbillede 10: Russisk militær viser droneoptagelser af morter ved siden af humanitær konvoj.

FN måtte trække påstande tilbage om, at angrebet var sket fra luften.

The Guardian skrev: *"The UN later retreated from the claim that the convoy had been targeted in an airstrike. "We are not in a position to determine whether these were in fact airstrikes. We are in a position to say that the convoy was attacked," its humanitarian spokesman, Jens Laerke, said."*[66]

Forsvarsministeriet og East StratCom har derfor ingen neutrale troværdige kilder, der dokumenterer at deres egen udlægning er den sandfærdige.

Set med lægmandsøjne har Rusland gode argumenter for hvorfor et luftangreb kan dokumenteres med vragrester og kraterdybde. Vi kan aldrig få komplet verificering på hvad der sker i krigszoner, men beskyldningerne modsiges på det væsentligste punkt af FN. Rusland har fremvist droneoptagelser af morter og bedt om en international undersøgelse.

Forsvarsministeriet kalder stadig al-Qaeda / al Nusra for "syriske oppositionsgrupper".

Efter yderlige evakuering af "syriske oppositionsgrupper" fra Douma (se eksempel 10) er alle grupperinger nu lokaliseret i Idlib-provinsen og samtlige er under al-Qaeda Jabhat Al Nusra kommando[67].

Dette er den syriske "opposition", som Danmark støtter.

---

[64] Russia presented all evidence on aid convoy attack, now wants impartial investigation – Lavrov, RT, 21. september 2016, https://on.rt.com/7pw2

[65] Militants on pickup with mortar use Aleppo aid convoy as cover, Russian MoD shows (Video), RT, 20. september 2016, https://on.rt.com/7ptn

[66] Ban Ki-moon condemns 'apparently deliberate' Syria aid convoy attack, The Guardian, 20. september 2016, http://bit.ly/2AL7b7x

[67] HTS: All Rebel Groups Now Working Together, On the Ground News, 14. november 2018, https://youtu.be/6GZ8llIUkHk

Eksempel 5 – Amerikansk præsidentvalgkamp

2016	**Præsidentvalgkampen i USA** i 2016 var udsat **for forskellige former for russisk indblanding**. Aktører forbundet til den russiske virksomhed Internet Research Agency forsøgte at påvirke valgkampen på følgende måder: • Hundredvis af falske konti på sociale medier blev brugt til at **sprede disinformation og skabe splittelse** under valgkampen. Målet var primært at **skade Hillary Clintons valgkamp og at støtte Donald Trump.** • Russiske statsborgere med forbindelse til Internet Research Agency **rejste til USA for at indsamle efterretninger.** Her fik de råd til påvirkningskampagner fra en amerikansk statsborger, udgav sig for at være amerikanere, blandt andet ved at bruge amerikansk IT-udstyr, og deltog i planlægningen af pro-Trump demonstrationer. Derudover **infiltrerede** russiske statssponsorerede hackere et af **Demokraternes interne computernetværk**. Omkring 30.000 e-mails blev efterfølgende lækket, og flere af Demokraternes ledende ansatte indgav deres opsigelse som følge af afsløringerne.	I forbindelse med Robert Muellers undersøgelse af Ruslands indblanding i den amerikanske præsidentvalgkamp er der i februar 2018 rejst tiltale mod Internet Research Agency, 13 russiske statsborgere med forbindelser til samme og yderligere to russiske virksomheder. Rusland udleverer som udgangspunkt ikke statsborgere til retsforfølgelse i USA. 35 russiske diplomater blev udvist af USA som reaktion på hackingen af Demokraterne. Samtidig er individer og virksomheder med forbindelser til hackingen blevet pålagt sanktioner af USA af flere omgange.

Konspiratorisk narrativbåret fortælling, udvisning af diplomater er ikke et bevis.

Robert Muellers anklageskrift beskriver, at folk fra **Internet Research Agency** (IRA) besøgte en græsrodsaktivist i Texas[68]. Græsrodsaktivisten forklarede dem om svingstater. Herefter påstår anklageskriftet at IRA fokuserede på om svingstaterne.

Vi skal altså tro, at de professionelle påvirkningsagenter/trolde, fra den russiske stat, lærte om det amerikanske valgsystem og betydningen af svingstater fra en tilfældig amerikaner.

It-udstyret beskrives i anklageskriftet som præcis det samme, som enhver turist i USA ville medbringe – kamera, sd-kort osv. og turende foregik i 2014.

[68] Special Councel's Indictment of 13 Russian nationals, Anklageskrift, 16, februar 2018, http://bit.ly/2SpRKJd

CNN konfronterede en af de amerikanere, der skulle være "brugt" af IRA til at arrangere en af de valgkampevents, som IRA beskyldes for at stå bag. Hun afviste klart og tydeligt at "russere" havde haft noget som helst at gøre med arrangementet[69].

Skærmbillede 11: Florine Gruen Goldfarb svarer på CNNs spørgsmål om russisk indblanding i den pro-Trump event hun arrangerede.

Facebook annoncer fra konti identificeret som tilhørende IRA blev indrykket for et **samlet beløb på $100.000**, der ofte refereres som at annoncerne blev vist til 126 millioner amerikanere i danske medier[70].

Under halvdelen af annoncerne[71] blev indrykket inden valget. 1/4 af annoncerne blev aldrig set af nogen som helst og 3/4 ikke geografisk afgrænsede, så målet har *ikke* været svingstater, som man måtte forvente.

Annoncerne favoriserede hverken den ene eller den anden kandidat. Der er intet belæg for Forsvarsministeriets påstand om, at *"målet var at skade Hillary Clinton og støtte Donald Trump"*.

Hillary Clintons kampagnebudget var $1,2 milliard, ca. det dobbelte af Donald Trumps. Ifølge anklageskriftet solgte IRA reklameopslag i deres Facebook-grupper for typisk $25 eller $50. Clinton fik flest stemmer, mens Trump vandt de relevante stater, hvilket modsiger narrativet om at *Rusland* forsøgte at få Trump valgt.

Forsvarsministeriet anvender formuleringen at *"russiske statssponsorerede hackere infiltrerede Demokraternes netværk"*, hvorefter mails blev lækket. Der er intet bevis for, at DNC nogensinde blev hacket idet DNC aldrig overdrog deres servere til FBI, men hyrede et privat firma med tilknytning til DNC til at foretage denne vurdering.

WikiLeaks har afvist en statslig aktør har været involveret lækket, men i stedet udlovet en dusør på oplysninger, der leder til opklaring af mordet på **Seth Rich**. Rich arbejdede for DNC og blev dræbt i hvad der officielt er et forfejlet røveriforsøg på vej til sit hjem. Internetpersonligheden, **Kim Dotcom**, har tilbudt at vidne om, at Seth Rich var Wikileaks kilde. Dotcom er troværdig, fordi han forinden offentliggørelsen af autentiske mails på Wikileaks forudså på New Zealandsk tv at Hillary Clinton ville blive fældet af **WikiLeaks stifteren, Julian Assange**.

Netmediet **Buzzfeed**, der offentliggjorde det famøse dossier, med beskyldninger om Trump, prostituerede og urinsex i Moskva[72], er sagsøgt for injurier og har derfor selv sagsøgt DNC for at få beviser for, at der overhovedet skete en hacking af deres systemer[73].

> "BuzzFeed says it only wants information on the "digital remnants left by the Russian state operatives" that hacked the DNC's systems."

Lækket fra DNCs server viste at kampagneledelsen snød Clintons demokratiske konkurrent, **Bernie Sanders** og førte smædekampagne imod ham. Ligeledes afslørede mails, at Clinton fik debatspørgsmål før livedebat på CNN. Folk mistede deres job, fordi de autentiske mails viste, at DNC-ledelsen snød.

---

[69] CNN Reporter Confronts Trump Supporter: Your Pro-Trump Group Was Infiltrated By Rusians, RealClear Politics, 21. februar 2018, http://bit.ly/2DYV3mD
[70] An Update On Information Operations On Facebook, Facebook Newsroom, 6. september 2017, http://bit.ly/2DZiufC
[71] Facebook showed Russia's election ads to 10 million people, The Verge, 2. oktober 2017, http://bit.ly/2Qs3jCz
[72] Steele Dossier, Buzzfeed, http://bit.ly/2ALjMHX
[73] DNC Refused To Comply With Dossier-Related Subpoena, So BuzzFeed Sued, The Daily Caller, 13. februar 2018, http://bit.ly/2zEMhaE

Beskyldningen om "hacking" er kun bakket op af en *vurdering* af fire efterretningsrapporter fra efterretningschefer, der alle er fremtrædende Trump-kritikere og nu er fyret. Tidligere øverste chef for alle efterretningstjenester, **James Clapper**, har erkendt at den klassificerede del af efterretningsrapporterne *ikke* indeholder konkrete *beviser* for hacking. I samme rapport beskyldes Rusland for forsøg på at påvirke valget, fordi den russisk engelsksprogede kanal RT gav taletid til Bernie Sanders og **Jill Stein** fra Det Grønne Parti.

Der eksisterer således slet ikke et grundlag for at Forsvarsministeriet, eller pressen i øvrigt, kan omtale hacking af DNC som en kendsgerning. Der eksisterer kun en beskyldning i form af et anklageskrift, som bliver særdeles svær at løfte i en retssag, fordi amerikanske myndigheder aldrig *selv* har undersøgt DNC's servere, men fået en kopi af "beviserne" fra et firma, der blev hyret af DNC.

Chefen for IRA er repræsenteret af en advokat i USA, men Mueller nægter at udlevere bevismaterialet, som ellers er en hjørnesten i åben retspleje i vestlige retssamfund[74].

Ruslands præsident Putin tilbød på pressemøde med præsident Trump i Helsinki USA, at afhøre de anklagede russere i Rusland, mod at Rusland omvendt fik lov at afhøre den tidligere amerikanske ambassadør til Rusland, **Michael McFaul**, og kapitalforvalteren **Bill Bowder**. Det har USA afvist[75].

For mere information kan jeg henvise til min gennemgang, *Løgnen om Russiagate krakelerer*[76] eller mit blogindlæg fra februar 2017, der gennemgår beskyldningerne om hacking[77].

Den 11. december 2018 oplyste **Google chef, Sundar Pichai**, i en høring i Repræsentanternes Hus, at det samlede omfang af russisk indblanding i den amerikanske præsidentvalgkamp, beløb sig til køb af annoncer for 4.700 dollars[78].

Ikke en eneste mail fra DNC, publiceret på WikiLeaks, har vist sig at være andet end autentisk.

Offentliggørelsen af information er sammenlignelig med læk af tidligere statsminister Helle Thornings skattepapirer og nuværende statsminister, Lars Løkke Rasmussens, bilagssager.

Eksempel 6 – Tyske soldater voldtog litauisk pige

Februar 2017	I februar blev e-mails rundsendt til litauiske politikere og medier, hvor det fremgik, at **tyske soldater skulle have voldtaget en litauisk teenage-pige** i forbindelse med soldatens udsendelse til NATO's mission i Litauen.	Sagen er blevet undersøgt af det litauiske politi, der hverken har fundet offer, øjenvidner eller gerningsmænd. Historien fremgår af EU's East Stratcom Task Force's disinformationsoversigt fra februar 2017.

[74] U.S. judge bars evidence-sharing with 'Putin's chef' in Mueller probe of Russian election interference, The Washington Post, 30. juni 2018, https://wapo.st/2FV1udi
[75] Russian Opposition Caught Filing into US Embassy in Moscow, NTV/Russia Insight, 1. juni 2016, https://youtu.be/j9FfX0B8ujA
[76] Løgnen om Russiagate krakelerer, Folkets Avis, 21. februar 2018, https://www.folkets.dk/node/2576
[77] Russisk hacking: Falsk DR Detektor eller falske nyheder på dr.dk, KForum, 14. februar 2017, http://bit.ly/2EeBZ4I
[78] Høring, Repræsentanternes Hus, 11. december 2018, http://bit.ly/2ryGKOk

Fake/fabrikation. Historien er **alene** baseret på en påstand fra en anonym NATO-kilde. *Der Spiegel*, der oprindeligt bragte historien måtte efterfølgende korrigere den inklusiv rubrikken, og oplyse artiklen **alene var baseret på påstande fra NATO**[79].

Tidligere ansat i Forsvarets Efterretningstjeneste og nuværende forsker på DIIS, **Flemming Splidsboel**, udtalte til **DR**, at historien havde været bragt i "russiske medier"[80]. Da jeg udbad mig dokumentation for dækning i *russiske medier*, korrigerede DR i stedet Splidsboels citat, således at påstanden om russisk mediedækning blev skrevet ud[81].

Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet er **ikke selv** er i besiddelse af den påståede mail.

Historien er en mistænkelig kombination af dels Lisa-sagen (eksempel 3) og en episode fra Letland, hvor berusede britiske soldater overfaldt en lokal på en McDonalds[82]. Britiske medier kaldte dengang historien *fake news*, mens den estiske public service station LSM interviewede faderen til offeret, der måtte behandles på hospital for sine skader[83] [84].

> "Edmunds Aizkalns told LSM Wednesday his 23-year-old son Aksels, a highly-educated administrator at a leading law firm, was punched by one of the British troops and is currently in hospital undergoing an operation as a result." – LSM

På East StratComs egen hjemmeside gives ingen dokumentation for den påståede disinformation[85]. Af East StratComs egen tilbagevisning med en estisk politiker som kilde, fremgår at mailen blev sendt til *politikere* og til *politiet* – altså ikke til *medier*, som Forsvarsministeriet påstår og som DR måtte rette i deres artikel[86].

Hvis mailen nogensinde blev sent og eksisterer, så kender vi **kun** til den, fordi NATO og estiske politikere omtalte den. Under alle omstændigheder, så er Forsvarsministeriet og East StratComs beskyldning mod ***det russiske styre*** for disinformation notorisk falsk.

---

[79] Bundeswehr: Fake-News-Attacke gegen deutsche Soldaten in Litauen - SPIEGEL ONLINE, 16. februar 2016, http://bit.ly/2RyB9mn

[80] Danske soldater I Estland skal holde igen med Facebook: Risikerer overvågning og aflytning, DR Nyheder, 10. januar 2018, arkiveret oprindelig kopi, http://bit.ly/2Ufj6Un

[81] Danske soldater i Estland skal holde igen med Facebook: Risikerer overvågning og aflytning, DR Nyheder, 23. januar 2018, http://bit.ly/2KRJ1NB

[82] Aculiecinieka FOTO. Piedzēries britu karavīrs Vecrīgā piekauj latvieti - Jauns.lv, 2. november 2016, http://bit.ly/2Ee9kx1

[83] British soldiers 'targeted in Russian propaganda plot', The Telegraph, 1. november 2016, http://bit.ly/2DYz92V

[84] Updated: British troops in burger brawl propaganda claim, LSM.LV, 2. november 2016, http://bit.ly/2rrpT01

[85] German soldier serving as part of a NATO mission to Lithuania raped a teenage girl, EUvsDisnifo, 14. februar 2017, http://bit.ly/2QBcfW4

[86] Kas pamelavo apie vokiečių karių išprievartautą mergaitę? | KaunoDiena.lt, 17. februar 2017, http://bit.ly/2QAr4Iq

Eksempel 7 – Dyrebordel i København

2017	Historien om **danske dyrebordeller** tog form i begyndelsen af august. Her rapporterede et mindre russisk medie, Kolokol Rossii, om, at danske myndigheder havde tilladt åbning af dyrebordeller i København. Historien om danske dyrebordeller er formodentlig et element i den vedholdende indsats for at give det russiske publikum en opfattelse af, at Europa er i moralsk opløsning (og at Rusland har de rette værdier).	

Fabrikeret løgn. Dette er en historie, der i essensen er en **komplet fabrikation** af East StratCom.

Den franske satiriske hjemmeside, ***Secret News***, bragte i april 2014 en humoristisk historie om åbningen af et dyrebordel i København[87].

Historien blev kopieret til den nu nedlagte side, ***"Cool Stuff on the Web"***, formentlig med en del satiriske udeladelser, men stadig på fransk, hvor den er identificeret der 4. august 2017 [88].

Det skete lige efter den var blevet oversat til russisk af en af to marginale niche nyhedsblogs, enten *Ruslands Klokke* (Kolokol Rossii) eller *Moskva, det 3. Rom*, der bragte identiske historier. Begge henviste til *webcoolmag.com* som kilde[89].

Disse kan ikke betegnes som medier idet ingen af dem har en postadresse, navne på journalister og de i øvrigt begge har en gmail-adresse som kontaktmulighed.

Moskva, det 3. Rom er en enkelt person, ligesom *Ruslands Klokke* formentlig også er det.

Skærmbillede 12: Det franske satiresite Secret News fortæller historien om et kommende dyrebordel i 3 etager i København.

På Ruslands Klokke kan man også læse historier om, at teenagebørn i Texas normalvis er biseksuelle, at tyskerne hylder Putin og den tidligere militære separatistleder, Igor Strelkov, er en helt, til trods for han i Kreml/Moskva er faldet i unåde. Begge sider får typisk en håndfuld interaktioner på deres artikler på sociale medier.

Mediernes samlede publikum for historien kan have været under hundrede personer, men det er svært at afgøre.

Historien er derudover bragt med betegnelsen *humor* i et russisk medie, *Petrogazeta* (kopieret fra en af de to). Historien har **aldrig** været bragt af noget, der på nogen måde kan refereres sandfærdigt som "et russisk medie" med de åbenlyse insinuationer og associationer betegnelse medfører i form af "et etableret medie".

[87] Danemark : ouverture de la première maison close zoophile d'Europe - Des chiens livrés à la prostitution, Secret News, 9. april 2017, http://bit.ly/2PBBNOg
[88] Рустем Адагамов - По Рунету вдруг загулял апрельский фейк | Facebook, 4. august 2017, http://bit.ly/2EljMSA
[89] В Дании открывается первый публичный дом для зоофилов, Ruslands Klokke, 3. august 2017, http://bit.ly/2LelvKA

Historien kan derudover *søges* på 1-2 nyheds opsamlere, **fordi** begge sider har tilmeldt sig denne publicerings service.

Til Berlingskes artikel om forsvarsministeriets 11 eksempler, november 2018, refereres **Flemming Splidsboel**, i kontekst af, at **den russiske stat** står bag historien:

”Begge eksempler er møntet på den russiske offentlighed, vurderer Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier, DIIS.”

I DR’s magasinprogram og faktatjekker, **DR Detektor**, sendt i september 2017 fortalte Splidsboel det stik modsatte.

Studievært, Mette Vibe Utzon, spurgte efter gennemgang af historien om åbningen af dyrebordellet i København: ”*Er det noget [påvirkningskampagner, red] de russiske myndigheder har en finger med i spillet i?*”

Splidsboel: *Det formoder vi …* ***ikke dén, der kørte her om Danmark og Dyresex.***

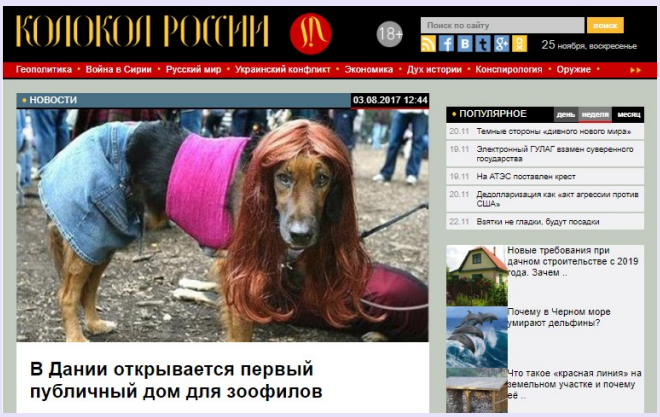

Skærmbillede 13: Åbningen af dyrebordel i Danmark fra Ruslands Klokke.

Skærmbillede 14: Flemming Splidsboel taler om sex med dyr på DR Detektor, 14. september 2017.

DR Detektor baserede sin dækning **alene** på East StratCom.

East StratCom har lavet en film om dyresex og Danmark, som enheden har delt på sin Facebook-side med et internationalt, men trods alt begrænset, publikum under påskud af, at det er noget Rusland fortæller om Danmark[90]. Enheden skaber således association mellem Danmark og sex med dyr.

En **amerikansk senatsrapport** lavet af Demokraterne med titlen *”Putin’s asymetriske angreb på demokrati i Rusland og Europa: Betydning for U.S nationale sikkerhed”* angiver East StratCom som kilde for, at *en af Ruslands største tv-kanaler* har bragt historien om et dyrebordel i Danmark[91].

Til trods for dette er en **komplet fabrikation**, hvor East StratCom angives som kilde, så har East StratCom alligevel *selv* bragt omtale af senatsrapporten og anbefaler sit publikum at læse om East StratComs gode arbejde i rapporten[92].

Senatsrapporten med falske informationer blev efterfølgende dækket på forsiden af **Jyllands-Posten**[93], der yderligere selv **fabrikerede** indhold til historien ved dels at tilføje et (nyt) billede, taget fra den franske oprindelige satireside, Secret News, men tilskrevet *russere*.

---

[90] Disinformation about Denmark, EUvsDisinfo på Facebook, 8. oktober 2017, http://bit.ly/2rmQnQ1
[91] Putin’s Asymmetric Assault on Democracy in Russia and Europe: Implications for U.S. National Security, Minority Staff Report, Committee on Foreign Relations United States Senate, 10. januar 2018, http://bit.ly/2rgg9W8
[92] Figure of the Week: 206, EUvsDisinfo, 16. januar 2018, http://bit.ly/2SmmhHY
[93] Amerikansk senatsrapport: Rusland har spredt falsk historie om dyrebordel i København for at svække demokratiet i Vesten, Jyllands-Posten, 16. januar 2018, http://bit.ly/2BOvC5X

Jyllands-Posten tilføjede derudover en en alarmering/problematisering af, at tusindvis af ægte personer verden over troede på historien og at 4.200 havde deltaget i en **underskriftsindsamling mod Danmark** for at få den bestialske praksis forbudt.

Imidlertid er underskriftsindsamlingen[94] **oprettet på baggrund af satire-nyheden på Secret News og vedrører ikke den påståede russiske dækning**, hvilket ikke fremgår af Jyllands-Postens artikel, der må betegnes som et regulært falskneri fra start til slut.

Jyllands-Postens redaktør har fastholdt artiklen efter henvendelse fra mig begrundet i, at East StratCom og senatsrapporten er "meget troværdige kilder".

Skærmbillede 15: Opslag på Facebook med Jyllands-Postens forside historie. Januar 2018

I en artikel skrevet af Ritzau fra marts[95], **bragt i samtlige danske medier** (mere end 30) med titlen *"Claus Hjort slår alarm over falske nyheder fra Rusland"* står bl.a.:

> *Claus Hjort Frederiksen mener til gengæld, at Detektor fra Danmarks Radio ligesom EU-enheden East Stratcom spiller en vigtig rolle ved at efterprøve, om en historie nu kan være rigtig.*
>
> *Rusland anklages blandt andet for at stå bag en falsk historie for to år siden om flygtninge, der havde voldtaget en russisk-tysk pige i Berlin.* [eksempel 2, red]
>
> *Historien ramte med stor effekt lige ned i en meget følsom debat i Tyskland, der året før havde taget imod næsten en million flygtninge.*
>
> *Russiske medier har også udbredt historier om, at uønskede danske husdyr bliver indsamlet og brugt til at fodre rovdyrene i zoologiske haver.* [korrekt refereret af russiske medier[96], red]
>
> *"Der er også spektakulære historier som den om, at vi i Danmark har legaliseret dyrebordeller," siger Claus Hjort Frederiksen.*
>
> *»Og at danskere i tusindtal strømmer til bordeller, hvor man kan voldtage en hund eller en kylling«, siger han.*

Man burde forvente, at *hvis* ***det russiske styre*** havde iværksat en disinformationskampagne om dyrebordeller i Danmark, *så* ville historien optræde i de 9 millioner tweets som Twitter påstår stammer fra russiske trolde-konti og frigivet af tech-giganten (se eksempel 1, ovenfor), men sådan er det ikke.

---

[94] Petition: Deman Danish Government to Otlaw Animal Prostitution and Bestiality, Silvana Vuckovic, Care2 Petitions, 2017, http://bit.ly/2QFgwIl

[95] Claus Hjort slår alarm over falske nyheder fra Rusland, Ritzau, Politiken m.f., 6. marts 2018, http://bit.ly/2EbRGd2

[96] ræt af din kanin: Donér den til løverne i Zoo | TV 2 Lorry, 20. december 2017, http://bit.ly/2Ccgbob

Berlingskes egen optælling viser at der totalt er 1.600 tweets, hvor 'Danmark' eller 'dansk' er nævnt[97].

Dyrebordellet nævnes **slet ikke**, men i stedet eksempler som den nøgne statsministerkandidat - **Sheriffen fra Amager**, **John Erik Wagner** og parteringen af **giraffen Marius** i zoologisk have.

Til avisen citeres samme *twitter-forsker* fra Københavns Universitetet, som Berlingske brugte i eksempel 1 om historien om åbning af dyrebordel:

> »De skubber en fortælling om, at Rusland er stabilt i modsætning til kaos og moralsk forfald i Europa. Det er det, Putin bygger sit image på,« siger Yevgeniy Golovchenko.

De underholdende historier gik imidlertid verden rundt og blev også bragt af bl.a. britiske **The Guardian** og amerikanske **CNN**, hvilket understreger man bør forholde sig særdeles kritisk til den politiserede (motiv)forskning, der foregår på **Københavns Universitetet**[98] [99].

Forsvarsministeriet og East StratCom forsøger at bilde den danske og europæiske offentlighed ind, at ***det russiske styre*** bringer historier om dyrebordeller, hvilket er notorisk falsk.

Omvendt er der klar dokumentation for, at Forsvarsministeriet og East StratCom **fabrikerer falske nyheder** rettet mod den danske offentlighed, som Forsvarsministeren så "slår alarm" over og indfører markante indskrænkninger i danskernes ytringsfrihed og privatlivskrænkelser.

Skærmbillede 16: Berlingskes Moskva korrespondent, tweetede selv om artiklen, der blev bragt i Jyllands-Posten, og gjorde klart, at dyrebordel-historien kun blev publiceret på *"nogle marginale russiske nyhedssites"*.

Artiklen blev plantet i Politiken og af Altinget i september 2017[100].

> Forsvarets Efterretningstjeneste og PET er også inddraget i den nye danske indsats mod misinformation, men de konkrete funktioner vil Udenrigsministeriet ikke gøre rede for.

[97] De russiske troldes dom over danskerne: Dyrehadende, dekadente og pornoglade – og ikke særligt vigtige, Berlingske, 26. oktober 2018, http://bit.ly/2BPAeZi
[98] Danish cowboy bares all in bid to be prime minister, The Guardian, 2. juni 2015, http://bit.ly/2Ga71gf
[99] Danish zoo kills healthy giraffe, feeds body to lions, CNN, 10. februar 2014, https://cnn.it/2Ec80ui
[100] Efter falsk nyhed om dyresex i København: Nye digitale diplomater skal bekæmpe fake news og russisk misinformation, Politiken, 9. september 2017, http://bit.ly/2KR6rm5

[…]

I et fortilfælde er tyske soldater, udstationeret i Litauen, blevet anklaget af lokale medier for at have gruppevoldtaget en mindreårig litauisk pige. Nyheden viste sig at være falsk og formentlig konstrueret af russisksindede for at så mistillid i befolkningen til de udenlandske tropper.

Som dokumenteret i eksempel 6 er det forkert, og der findes kun beskyldninger fra NATO og en estisk politiker, der påstår han har modtaget et brev, som ingen har set.

Eksempel 8 – Fransk præsidentvalgkamp

2017	Under den **franske præsidentvalgkamp** i 2017 cirkulerede der **falske historier/påstande** om top kandidaterne. Eksempelvis skulle Macron angiveligt have hemmelige konti på Bahamas, og Le Pen blev angiveligt støttet af russiske myndigheder.	Forslag til ny fransk lov mod falske nyheder. Lovgivningen er bundet op på valgkampsperioder og vil være gældende i 3 måneder op til et valg. Det gælder både nationale valg, men også valget til Europa-Parlamentet i maj 2019. Loven forventes på plads inden maj 2019.

Fake. Russiske medier har citeret franske oppositionspolitikere for udtalelser de er kommet med og i meget begrænset omfang. Man må i det hele taget stille spørgsmålstegn ved hvad Forsvarsministeriet selv mener de dokumenterer med deres eksempel.

Præsidentkandidaten **Marie Le Pen** bragte Macrons *hemmelige konti* op, der stammede fra "hacking" af Macron kampagnen umiddelbart før valget. Den franske chef for cybersikkerhed har efterfølgende udtalt at hacket var *så simpelt* det kunne være *"hvem som helst"* og der **ikke** findes et russisk spor i sagen[101].

Det påstod Forsvarets Efterretningstjenestes chef, **Lars Findsen** imidlertid på pressekonference 4. december 2018 (se eksempel 1).

I Forsvarsministeriets eget notat fremgår, at Front National/Le Pen "angiveligt" blev støttet af russiske myndigheder og dette er korrekt placeret i kolonnen med disinformation, selvom det sikkert er utilsigtet.

Beskyldningen mod Le Pen/Front National var, at de fik støtte fra Rusland, fordi de fik et lån til valgkamp i en russisk bank. Alt dette er sket i fuld åbenhed og skyldes, at de blev nægtet lån i franske banker. Front National (nu omdøbt til National Samling) har allerede kritiseret East StratCom direkte for den falske fremlægning på en konference afholdt af den liberale gruppe ALDE i Europa Parlamentet.

Jeg har tidligere afdækket misinformation i forbindelse med den franske valgkamp i et blogindlæg [102].

[101] The Latest: France says no trace of Russian hacking Macron, AP, 1. juni 2017, http://bit.ly/2Qv2tVE
[102] Afslører Pierre Collignon fake news om russisk hackning i fransk valgkamp?, KForum, Jesper Larsen, 7. juni 2017, http://bit.ly/2UcR0Je

Eksempel 9 – Novichok og Skripal

2018	I forbindelse med efterspillet om **forgiftningen af den tidligere russiske agent Skripal og hans datter i Salisbury**, har Rusland givet minimum 20 forskellige forklaringer på hændelsen. Det mest brugte narrativ fra russisk side har været, at det er UK, der har forgiftet Skripal og hans datter.	Britiske og internationale (OPCW) analyser understøtter ikke de russiske forklaringer; alt peger på, at nervegiften kom fra Rusland, og at Rusland stod bag angrebet. Fra UK side har man reageret med diplomatiske tiltag samt en række defensive foranstaltninger for at svække de russiske efterretningskapaciteter i UK. I alt deltog 28 lande i en koordineret reaktion omfattende udvisning af ca. 150 russiske diplomater. Derved sendtes et meget stærkt signal om støtte til UK – og et stærkt signal til Rusland om, at dets adfærd ikke accepteres. Som ventet har Rusland som modsvar udvist diplomater fra disse lande, herunder to fra Danmark.

Rusland har ikke fremført nogen officiel beskyldning mod UK. Russiske medier har dækket Novichok og Skripal sagen massivt og intensivt, inkl. interviews med forhenværende pensionerede forskere og militære eksperter.

OPCW har tidligere bekræftet Rusland har nedlagt alle kemiske laboratorier.

Det er manipulation, at OPCWs analyse *"ikke understøtter de russiske forklaringer"*. OPCW har konstateret de modtagne prøver var nervegiften Novichok. Udenrigsminister Lavrov kom gav en **forkert** udtalelse om, at der var BZ gas i prøverne. Det var efter alt at dømme en fejl/uprofessionelt af hans bagland, fordi der var BZ-gas i nogle prøver som blid test af laboratorierne, hvilket er standard procedure. Udtalelsen er ikke gentaget eller fastholdt af det russiske udenrigsministerie.

Julia Skripal holdes fortsat kidnappet af britiske myndigheder[103]. Rusland nægtes adgang til deres egen statsborger. Britisk presse gør intet for at få interview med Julia Skripal, hvilket har fået den russiske ambassadør til Storbritannien til at ironisere over "den frie presse". Julia Skripal har i en oplæst udtalelse fortalt hun ønsker at vende tilbage til Rusland. Udtalelsen vurderes generelt som skrevet på engelsk og derefter oversat til Russisk på grund af de vendinger og ordstilling, der anvendes.

Danmarks Udenrigsminister fortalte oprindeligt at giften *kun* kunne komme fra Rusland. Dette har vist sig at være forkert. Eksempelvis har Storbritannien Novichok 10 minutter fra Salisbury, hvor forgiftningen fandt sted, på det største kemiske militære værk i Europa, **Porton Down**.

New York Times har dækket amerikansk hjælp i 90'erne til at afvikle kemisk værk, der kunne producere Novichok i Usbekistan efter Sovjetunionen[104].

[103] Taler denne kvinde af egen fri vilje? Rusland betvivler Storbritannien, TV 2, 24. maj 2018, http://bit.ly/2Q8NNvP
[104] U.S. and Uzbeks Agree on Chemical Armws Plant Cleanup, New York Times, 25. maj 1999, https://nyti.ms/2KPfx2F

Tjekkiet har indrømmet de har produceret Novichok[105]. Opskriften har været kendt og udgivet i en bog, der kunne købes for $20-$30. Listen med uoverensstemmelser til den oprindelige beskyldning om, at giften *kun kunne komme fra Rusland*, fortsætter.

Identifikationen af de to russiske "turister" som GRU-agenter er sket af CIA og MI6 støttede netmedier *Bellingcat* og *The Insider*. Officielle Storbritannien står **ikke** bag beskyldningerne, eksempelvis slettede den britiske forsvarsminister et tweet, hvor havde delt Bellingcats historie[106]. Storbritannien har ikke engang bedt om at få udleveret de anklagede og der foreligger ikke noget anklageskrift.

Forhenværende britiske **udenrigsminister Boris Johnson** blev afsløret i at lyve om beviserne i et interview med Deutche Welle[107].

Der er intet grundlag for at konkludere noget endegyldigt i Skripal-sagen.

Forsvarsministeriets egen formulering *"alt peger på [Rusland]"* må rettelig fortolkes son erkendelse af manglen på beviser og en dansk formulering af *'highly likely'* (se eksempel 10)

Eksempel 10 – Kemisk angreb i Douma

2018	Kort efter den syriske by **Duma var blevet angrebet med kemiske våben,** var Rusland ude og dementere historien. Narrativerne Rusland brugte var fokuseret på tre hovedområder: • Billederne af ofrene var iscenesat af "The White Helmets". • Angrebet var generelt en fabrikeret historie. • Formålet med historien var at fjerne fokus fra Salisbury sagen, der ikke var opklaret.	

Dette er måske det mest alarmerende punkt på Forsvarsministeriets liste over påstået disinformation, fordi det er **dokumenteret udover enhver tvivl**, at **The White Helmets fabrikerede en iscenesat film med "ofre" for et kemisk angreb**.

Der eksisterer end ikke indicier for det kemiske angreb, der påstås begået 7. april 2018, mens der omvendt er overvældende dokumentation for at hele episoden er fabrikeret krigspropaganda, der tilmed er sket med dansk støtte for 60 millioner kroner til White Helmets.

Forsvarsministeriet angiver ingen kilde til påstanden om, at angrebet har fundet sted. East StratCom anvender en pressemeddelelse fra Verdenssundhedsorganisationen (WHO) som dokumentation, men WHO påstår *ikke selv* at være i besiddelse af andet end rapporteringer fra *partnere* i regionen[108]. For at fjerne enhver tvetydighed i udtalelsen har jeg kontaktet WHO, hvor en talsmand gjorde det helt klart: ***Vi har aldrig påstået vi havde beviser.***

[105] Sagen om stoffet Novitjok skal for det tjekkiske sikkerhedsråd, Mr. East, 7. maj 2018, http://bit.ly/2Rz0Xio
[106] Foreign Office deletes tweet blaming Russia for Salisbury spy attack, Metro, 4. april 2018, http://bit.ly/2KOLtnM
[107] Boris Johnson accused of making misleading Russia Novichok claim in DW interview, Deutche Welle, 4. april 2018, http://bit.ly/2RyGVo3
[108] WHO concerned about suspected chemical attacks in Syria, WHO, 11. april 2018, http://bit.ly/2UbUICM

Der er således **ikke skyggen af dokumentation** for påståede 500 ramte personer og optil 70 omkomne for et kemisk angreb. Organisationen til Forbud mod Kemiske Våben (OPCW) har afsluttet deres indsamling af prøver i maj 2018 og den eneste rapport de til dato har afleveret dokumenterer alene eksistensen af kemi, der også findes i husholdningsprodukter[109].

Der er intet bevis for nogen massegrav, hvor White Helmets ifølge dem selv har oplyst til OPCW, at de havde begravet ofre[110] og en massegrav er slet ikke nævnt af OPCWs rapport. Ingen medier på stedet har været i stand til at identificere *en eneste* person med blot kendskab til angrebet.

Den mest anvendte White Helmets film (ud af tre) har fået massiv dækning i dansk presse. I min analyse med titlen "*Giftige løgne om Douma sendte over 100 missiler mod Syrien*"[111] dokumenterer jeg **udover enhver tvivl**, at **filmen er fabrikeret**.

Dansk tv viste adskillige gange filmen, hvor den 11-årige dreng, **Hassan Diab** angiveligt behandles for det påståede kemiske angreb i en film produceret af White Helmets.

En russisk krigskorrespondent lokaliserede og identificerede efterfølgende drengen, der fortalte han var blevet lokket til hospitalet, hvor White Helmets optog filmen.

Den 26. april bragte Rusland Hassan Diab og 16 andre syriske vidner med førstehånds viden om filmfabrikationen til OPCW's hovedkvarter i Haag, Holland, hvor de afholdt pressekonference om produktionen af den falske film[112]. Pressekonferencen blev ignoreret af danske medier, mens nogle få britiske/amerikanske kaldte den for *børneudnyttelse*[113] [114]. Danske statslige tv-kanaler har efterfølgende fastholdt der er sket et angreb.

White Helmets er løbende blevet afsløret i falske film.

CNN dækkede en enkelt af disse afsløringer af en iscenesat redningsaktion[115]. Ugen efter mødtes lederen med Danmarks

Skærmbillede 17: East StratCom påstår der findes 500 patienter med symptomer på kemisk angreb. 12. april 2018

Skærmbillede 18: TV 2 Nyhederne 9. april 2018 viser film fabrikeret af White Helmets.

Skærmbillede 19: Russisk krigskorrespondent med dreng fra fim og hans far, 18. april. 2018.

[109] OPCW Issues Fact-Finding Mission Reports on Chemical Weapons Use Allegations in Douma, Syria in 2018 and in Al-Hamadaniya and Karm Al-Tarrab in 2016, OPCW, 6. juli 2018, http://bit.ly/2QDDznp
[110] Syrian rescuers give OPCW team locations of suspected attack graves, Reuters, 18. april 2018, https://reut.rs/2PjLCk1
[111] Giftige løgle om Douma sendte over 100 missiler mod Syrien, Jesper Larsen, 27. maj 2018, http://bit.ly/2DXGboI
[112] No attack, no victims, no chem weapons: Douma witnesses speak at OPCW briefing at The Hague (VIDEO), RT, 26. april 2018, https://on.rt.com/9448
[113] 'Obscene masquerade': Russia criticised over Douma chemical attack denial, The Guardian, 26. April 2018, http://bit.ly/2S5CIIM
[114] Russia presents unharmed Syrians to OPCW, Western envoys condemn 'stunt', Reuters, 26. April 2018, https://reut.rs/2zXNo5i
[115] Syria's White Helmets apologize for Mannequin Challenge video, CNN, 25. november 2016, https://cnn.it/2RxgCP4

nyudnævnte Udenrigsminister, Anders Samuelsen, for at modtage 60 millioner i støtte fra Danmark over 3 år[116].

Lederen af White Helmets var tidligere blevet nægtet indrejse i USA fordi han blev anset som en **terrorrisiko**. For til trods for Oscar og Nobelpris nomineringer er det fuldstændig velkendt White Helmets er i tæt samarbejde med grupperinger, herunder al-Qaeda, der af FN og Vesten betegnes som terrorister[117].

Skærmbillede 20: 11-årige Hassan Diab vidner om fabrikeret film i OPCWs hovedkvarter, 26. april 2018.

Holland har stoppet støtten til White Helmets efter en evalueringsrapport, der viste gruppens forbindelser til al-Qaeda[118].

Den russiske fortælling er *ikke*, at forfalskningen skulle aflede opmærksomheden fra Salisbury, som Forsvarsministeriet påstår, men derimod at den skulle presse den Syriske regering til at lade terroristerne/oprørerne og deres familier evakuere (ligesom de blev fra Aleppo, se eksempel 4).

Det skete også umiddelbart efter først Israel, så USA, Frankrig og Storbritannien bombede Syrien som "straf" for det påståede angreb **dagen før** OPCW ankom for at indsamle beviser.

"Formålet med historien var at fjerne fokus fra Salisbury sagen, der ikke var opklaret" er falsk. Den **russiske udenrigsminister, Sergej Lavrov**, kædede dog de to sammen i et interview til BBC, hvor han henviste til vendingen *'highly likely'* der var trådt i stedet for beviser[119]. *'Highly likely'* var ordene, som både den britiske premier- og udenrigsminister brugte til at beskylde Rusland for angrebet i Salisbury.

Den russiske ambassadør i Danmark brugte også sarkastisk *'highly likely'*, da han udtalte sig om **FE-chef Lars Findsens** interview til Berlingske[120].

Skærmbillede 21: Danmarks udenrigsminister giver 60 millioner kroner til White Helmets, 2. december 2016

[116] Danmark giver 20 millioner kroner til Syriens "Hvide Hjelme", Udenrigsministeriet, Regeringen.dk, 2. december 2016, http://bit.ly/2GnfoF5

[117] Carla Ortiz – Inside the WHITE HELMETS headquarters in Aleppo | Facebook, 17. april 2018, http://bit.ly/2zGeJZv

[118] Nederland stopt steun aan Syrische oppositie wegens gebrekkig toezicht op hulpprojecten; Britse organisatie ontkent kritiek, deVolkskrant, 10. september 2018, http://bit.ly/2zII9X1

[119] Лавров: Highly likely – это новое изобретение британских дипломатов (engelsk), BBC News, 17. april 2018, https://youtu.be/eEg5FQ8kyU4

[120] Statement by H.E. Ambassador of the Russian Federation to the Kingdom of Denmark Mr. M. Vanin, 24. juli 2018, http://bit.ly/2QetzAP

Eksempel 11 – Russisk tv-indslag om Bornholm

2018	I forbindelse med et **indslag i russiske NTV om Danmark** og danskernes holdning til Rusland, omtales blandt andet, hvorledes Danmark vil bygge et "spiontårn" på Bornholm på størrelse med frihedsgudinden, og at befolkningen på Bornholm taler russisk. Derudover forvrænges og fordrejes udtalelser fra bl.a. folketingsmedlemmer og andre personer, som interviewes i indslaget.	'Spiontårnet' er en mast FE allerede har etableret, og som der er kommunikeret åbent omkring. Masten skal understøtte FE's indsats med at varsle om bl.a. russisk aktivitet i Østersøregionen. Forsvarsministeren og flere andre politikere blev efterfølgende interviewet af flere medier om historien og Ruslands brug af disinformation.

Russisk journalist står humoristisk[121] og lader som om han har afsløret Danmarks hemmelige spionmast[122]. Udtalelser fordrejes ikke, det skyldes i stedet **Radio24syvs** fejlbehæftede[123] oprindelige oversættelse, som de medvirkende blev konfronteret med og bedt om at kommentere på[124]. Radio24syvs senere professionelle oversættelse endte derfor med at modsige deres egen artikel.

Danske folketingsmedlemmer blev de klippet efter at have udtalt sig om ting, hvor enhver russer kan gætte sig til resten. Forsvarsordfører for Socialdemokraterne, **Nick Hækkerup** beskyldte eksempelvis Rusland for at stå bag Salisbury og blev spurgt om *beviser*, hvortil han svarede at han som parlamentariker nødvendigvis *"stoler på sin regering"*.

Russiske seere har hørt alle beskyldningerne på russisk tv utallige gange og enhver russer er i stand til at gætte, at den danske oppositionspolitiker ikke bidrager med noget nyt, men blot en gentagelse.

Indslaget fortæller at nogle bornholmere stadig taler russisk og placerede *Restaurant Rusland* i Rønne[125]. Det er mere underholdende tv, set med russiske øjne. NTV gjorde grin med dansk *Ruslands paranoia*, ligesom at danskere, der ikke kunne lokalisere Krim på et kort, til trods for at *Annekteringen af Krim* angives som hovedkonflikten med Rusland. Folketingspolitikerne blev beskrevet som *dovne*, fordi Folketingssalen ikke var fyldt til behandling af et lovforslag/debat.

TV 2's **korrespondent, Uffe Dreesen**, der med egne ord har fået diagnosen "russofobi" af russere, kunne godt se humoren og fortalte på TV 2 NEWS at russerne gjorde lidt grin med os som provinsielle og tossegode[126].

Under Folkemødet i 2018 fortalte Danmarks Forsvarsminister, at russiske flystyrker ugen forinden havde gennemført simuleret angreb mod danske flådestyrker i Østersøen. Det blev afsløret som løgn og proportionerne i mellem henholdsvis humoristiske beskyldninger om dansk Ruslands-paranoia og russiske simulerede angreb fra en atomvåbenmagt taler for sig selv[127].

---

[121] Nyhedsudsendelse, NTV, 17. april 2018, https://youtu.be/CNJn0H6BpbE?t=681
[122] Russisk tv-hold på bornholmsk visit, TV 2/Bornholm, 19. april 2018, http://bit.ly/2Ste3xx
[123] Russisk tv-station manipulerer i indslag om Danmark, Radio24syv, 23. april 2018, http://bit.ly/2rhOJ27
[124] Medvirkende føler sig udnyttet i tv-indslag, TV 2/Bornholm, 23. April 2018, http://bit.ly/2QwOEpG
[125] Russisk tv-indslag om Danmark er fyldt med fejl – se listen her, TV 2, 23. april 2018, http://bit.ly/2FUR0dW
[126] Russisk tv-indslag gør grin med dansk 'russerangst', TV 2, 23. april 2018, http://bit.ly/2KRqJMj
[127] Claus Hjort Frederiksen beklager forkerte anklager mod Rusland, Radio24syv, 26. september 2018, http://bit.ly/2DYMmsC

Om forfatteren til denne rapport

Jesper Larsen er uafhængig researcher, mediekritiker og blogger.

Han er den eneste, der har lavet en kvantitativ analyse af EU East StratComs arbejde[128] [129]. Analysen viste at East StratCom anvender partiske kilder. Analysen viste desuden, at East StratCom *sortlistede* personer i deres udgivelser, hvilket ledte til kritik af enheden [130].

I august 2016 dokumenterede han i en artikel publiceret på Novorossia Today, at OSCE dækkede over det reelle antal civile omkomne i kamphandlingerne i Østukraine[131].

Jesper Larsen forudså udviklingen i informationskontrol i oktober 2016, hvor artiklen *"EU tilbageviser propaganda med objektiv sandhed"* blev publiceret på Kommunikations Forum[132].

I februar 2017 afslørede han i samarbejde med Politiken, at East StratCom beskyldte *pro-russiske separatister* i Østukraine for at indlede en offensiv, hvilket OSCE endte med at modsige. East StratCom baserede sig på ukrainske kilder, der udgiver en dødsliste over journalister, herunder danske [133].

I oktober 2017 afslørede han en plan for at påvirke meningsdannelsen i europæiske lande, herunder Danmark, for at øge konfliktniveauet med Rusland og indføre censurredskaber og informationskontrol via lovgivning[134].

Jesper Larsen har løbende dækket propaganda fra East StratCom og det netværk, der omgiver gruppen, publiceret af små uafhængige medier og på sin blog på Kommunikationsforum.

East StratCom har siden oktober 2016 ført en bagvaskelseskampagne med hjælp fra journalister og professionelle propagandister mod Jesper Larsen[135] [136]. Kampagnen går i det væsentlige på karakterundergravning i form af hans politiske holdninger, hans besøg i de selvudråbte republikker i Østukraine og hvem han i øvrigt har mødt. Han er på EU's hjemmeside udråbt som fjende og den danske regerings initiativer er således rettet mod ham og hans ytringer[137].

Skærmbillede 22: Jesper Larsen besøger 9-årige Vika i frontlinjebyen Spartak, Donetsk Folkerepublik. Byen har hverken el, gas eller rindende vand. OSCE besøgte efterfølgende byen, som de havde undgået, fordi det var *for farligt*, idet den hver nat beskydes fra ukrainske stillinger. August 2017.

Berlingskes portræt fra juli 2018 betegnes som *fair* af dem, der kender ham[138].

---

[128] Analyse af Disinformation Review, Folketinget, Jesper Larsen, 24. november 2016, http://bit.ly/2A0EKDf
[129] Analysis of East StratCom sources for debunking pro-Kremlin misinformation, Jesper Larsen, 24. oktober 2016, http://bit.ly/2US4j2f
[130] 28 kommentatorer: Udenrigsministeren støtter sortlistning af Iben Thranholm, Berlingske, 16. januar 2017, http://bit.ly/2PF9iPW
[131] Former Observer: OSCE covered up casualties in Eastern Ukraine, NRT24, 15. august 2016, http://bit.ly/2LjnNZ9
[132] EU tilbageviser propaganda med objektiv sandhed, Kommunikationsforum, 26. oktober 2016, http://bit.ly/2Cb9fb9
[133] EU fanget i propagandakrigens tåger, Politiken, 27. februar 2017, http://bit.ly/2ElWETI
[134] Afsløring: Dansk politik designes af lyssky tænketank - del 1, 27. oktober 2017, http://bit.ly/2QDPK3T
[135] Pressenævnet: Mandag Morgens agentvirksomhed er god presseskik, KForum, 20. december 2016, http://bit.ly/2SSkw5w
[136] DR-Sandt: Uden citat, intet citatfusk | Jesper Larsen, 16. oktober 2017, http://bit.ly/2UPGvfl
[137] Denmark's Defence Against Disinformation - EU vs DISINFORMATION, 10. September 2018, http://bit.ly/2Bp8zgE
[138] Jesper Larsen er en stemme i det, der udefra ligner et prorussisk åndsfællesskab i Danmark, Berlingske, 22. juli 2018, http://bit.ly/2ByqQs3